

Digitales Brandenburg

hosted by Universitätsbibliothek Potsdam

**Sefer ohel Ya'aqov ve-huh hibur na'eh ve-neḥmad 'al
ma'amerim tamuḥeh ḥidushe agadot ve-ḥidushe ṭe'amim**

...

Shapira, Ya'aqov Kahana

אריפּש אנהכ בקעי

Frankfurt de-Odrah, 479 [1719]

VD18 10050418

יִרְדֵּהנֶס תַּכְסֵּמ

urn:nbn:de:kobv:517-vlib-9381

מסכת אוהר יעקב מעד הטן ננ

ובקדמי' לילום הולך אחר כיוון ונעשה כמסדה הוה יום אחר
 וזמן היו חיובין לחטרת שמי' עפע שמי' וק"ל :
 וכדאי ליכש יתר הקושי' שהעלתי בזה שהחזיר עדיין חזי כדק
 לדקדק כהא דרמו קדאי אהדרי כתי' פלם מעגל רגליך
 וכו' וכתי' אורח חיים מן מעגל רגליך חס לעשות השנוה וחס
 קדאי ק' א' תורה פלם מעגל רגליך חס לעשות השנוה וחס
 ליכש ולעסקו בתורה וכן א"ח מן פלם א"ח הוה תורה וכו'
 קודמת לכל דבר : ועו' תירך חס אי אפשר לעשות ע"י
 חזרי' תבטל חס תלימוד תורה : ור"ן פירש שהוה קאי
 אצונות פלם מעגל רגליך פלם בין עושה גדולה לקטנה וכן א"ח
 מן פלם לא תפוק בין עושה גדולה לקטנה וכו' ואזי אהב
 עשה וכו' לפשר הדבר ולכו' מאי קא קשי' להו הכי קדאי אהדרי
 דילכא הוה דכתיב פלם מעגל רגליך איירי בצונות שבין עושה
 לעושה פלם איזה הוה לעשות ושא דכתיב א"ח מן פלם והו
 איירי בתורה שהוה א"ח ובלמוד תורה כגוד כולן וע"כ מן
 תפלא וכו' מאי קא רמו קדאי אהדרי וכלא כן הוה כתי' כפוטת
 דאזירין כי בר מצוה ותורה אור ואזירין עבדיה מכבד עושה
 ואין עבדיה מכבד תורה וכו' שהתורה יתר מן המצוה וע"כ א'
 א"ח שהוה תורה מן פלם ואין לבטלה תורה משום שום מצוה
 כגולס : אך ל"ל שזוה כוונתו שדמו עוד הכי פתי קדאי אהדרי
 יקרה הוה תפסיכו וכל חפניך לא ישונו בה הוה חפני שמי' ישונו בה
 וכו' וא"כ אי אפשר לפרך הכי פתי קדאי דלעיל ולומר א"ח
 מן פלם שהוה קאי אצונות וע"כ לא תפלא והוה כאלו כתיב
 יקרה הוה תפסיכו קאי אצונות וקא' וכל חפניך לא ישונו
 בה הוה חפני שמי' ישונו בה וע"כ דקרו כל דיעות מן רש"י ותוספו'
 שהוה חפני שמי' ישונו בה וע"כ דקרו כל דיעות מן רש"י ותוספו'
 שפרשו שפתי קדאי קאי אצונות מן פלם רגליך וא"ח אל תפלא
 וכן הר"ן שפירש דתתי קא אצונות דלחלק בין תורה ומצות אי
 אפשר אך לדעת הר"ן חזי עיושב כלשון א"ח מן פלם שא"ח
 הוה שייך לומר על תורה שהוה נקראת א"ח אבל על מצוה אינו
 שייך לומר א"ח וכו' ליכש דעת הר"ן ע"פ

באור בחאמר
 בהא דרמו
 קדאי אהדרי
 כתיב פלם
 מעגל וכו'
 כתיב א"ח מן
 פלם

אנהו מי אהדרי בהו ויגא אהדר בי רב יאשי
 אוקים אנמולכים א' למחר נפתח בחברייא אתא
 מנשה אחוי לי בחלמא א' חברך ותכרא דאבוך
 קרית לך מהיכן בעית למשרי המוציא א' ל לא
 ידענא א' מהיכא דבעי למשרי המוציא לא
 גמירת וחבר קרית לך א' לאגמון מיהא ולמחר
 דרשינן לי משמך בפירקא א' מהיכא דקדיים
 בישולא א' מאחר דהכימת כולי האי מאי טעמ'
 קא פלוחיו לעי' א' אי הוה חתם הוה נקט
 בשיפולא גלימא בשינדך ורחשת אבתראה למחר
 א' לרבנן נפתח ברבותא וכו' :

באור תמוה
 בחלק רב
 אשי חוקים
 אן מלכי א'
 למחר כפתי
 בחכמיה

הנה מה שאור פתח הוה החאמר הוה וכו' ליכש ע"פ תורה
 אשר הוהו מן השמים וכקדשים יריבין אמו ליכש גם הפלוגתא
 דאי' בפרק זה בהאי קרא ויהי' הם שניהם לבדם
 בשדה ח' א' שכל תלמידי חכמי דומין לו לירבעם
 כעשבי השרה וח' א' שכל טעמי תורה גלויים לו
 כשרה :

וכי' יבאר במאי קפלטני ונסתה שייך וס לעלוקה וכו' ליכש ע"פ :
 דאי' בגמרא א' רבי יוחנן נמות שהי' בו בירבעם
 טרדתו מן העולם שנאמר ויאמר ירבעם בלבו
 עתה תשיב המלוכה לבית דוד אם יעלה העם
 הזה לזכוח זכאים בבית ה' בירושלים גמירא דאין
 ישיבה בעורה אלא למלכי ב"ד בלבד כיון דהוה
 לי לרחבעם דיתוב ונאנא קאמינא סברד' הוה
 עבדי ואם יתיכנא מורד במלכות הוהי' וקטלינא
 לי מיד ויועין ויעש שני עגלי זהב ויאמ' איהם רב
 מעלות ירושלים הנה אלוהיך ישראל אשר
 העלך מארץ מצרים וישם את הא' בבית ה'
 ואת הא' בן מאי ויועין אמר רבי יהודה אשר
 רב שהושיב רשע אצ"ל צדיק אמר רבי יהודה אשר
 על כל דעבידנא א' הוה א' מלכא בעינא
 להוי' א' הן כל דאמינא לבו עבריתא א' א' הוה
 א' אפי' למפלח לעי' א' צדיק ח' א' רשע
 לצדיק ס' דגבר' כירבעם פלח לעי' א' למנכנחהו
 הוה דקא בעי אי קבליתו למיכרי אס לאוואף
 אחי' השילוני טעה וחתמוכו' עד מאי גרמ'
 לי' א' אביי ברית כרואה לשפתיים שנאמר
 אהאב עבר מעש ויהוה יעבדנו הרבה ע"כ

באור החאמר
 ארי' נקות
 שהי' בו בירבעם
 טרדתו מן
 העולם כו'
 ח' גמירא
 דאין ויכש
 בעורה אלא
 למלכות ב"ד

ועכ"פ תוכן דבריו הוה שלכך כתוב בתורה ח' נכי כבוד
 ח' וכתוב גבי שילוח סקן נ"כ למשן ויריבין ישיך כתי' שלא
 תעבד שוקל כמנות לומר זו מצוה קלה וכתוב מופט וכו' וכו' כל
 ליכש דעת הר"ן דתתי קדאי קאי אצונות והכי קא קשי' לי'
 כתיב פלם מעגל רגליך שתהא שוקל סך מצוה למצוה וכתי' א"ח
 מן פלם רונה לומר וכתיב אורח חיים שהי' בתורה כתי' לגבי
 שני מצוות אריות ויום הקלות שבקלות ובחמורה שבחמורת
 כדי שלא תהא שוקל וא"כ איך כתיב פלם מעגל רגליך :
 וכוה אפשר ליכש גם הקושי' שלי שהוקשה לי למה לא אמרו לי'
 מאי בעית הכא קודם שדמו הכי פתי קדאי אצונות אהדרי
 דתיב הכי פתי קדאי אצונות אשכחיהו דהוה רמו אהדרי
 אבל הכי פתי כתיב דדור יתבי וקא' מבע' להו אבל למי הוה
 דלעיל שפירשתי דאי לא הוה פתי קדאי דוקרה הוה חפני כייתי
 יכול לחלק בין מצוה ותורה וכו' כוה כל ד' פסוקי' דא' איבעי
 וק"ל אך כדאי ליכש מה שייבין הכי כלל הכי רמזי' דרמו
 ולמה לא רמו להו עד השתא וכו' ליכש ע"פ מה שפירש מהר"ם
 שפדאווה והוכח בילקוט ופושב כ"ב וכו' לפנים ריהטא כדאם
 דבר ודוע בזה שהחזיר מודע אמרו לו החכמים הכרבות כבינו
 קבלות אלא רנוסם שהחכם שאלת בנו להחכמי' אלהם לקבל
 הכרבות והיו מריבי' אחד בעסקי' עושה ששאי' כנו להסלסותם
 יותר שלמי' עמו ויותר טובי' לפשפש הטוב עלינו וזאת חאשר הי'
 הוה ולכס כרא' כסופיך שהוה יותר וזמן להשטיש הכרבה על כנו

דאי' בירושלמי מסכת פיאה א' ר' אבא בר כהנא
 כתיב אורח חיים מן פלם נעו מעגלותי לא תרע
 פלסל הק' בה מתן שברן של עושי מצוות כרי
 שיהיו עושי' אותן באמונה ובתנומה הוה מאריך
 בוה ע"פ משל לפרסם וכו'
 ועכ"פ תוכן דבריו הוה שלכך כתוב בתורה ח' נכי כבוד
 ח' וכתוב גבי שילוח סקן נ"כ למשן ויריבין ישיך כתי' שלא
 תעבד שוקל כמנות לומר זו מצוה קלה וכתוב מופט וכו' וכו' כל
 ליכש דעת הר"ן דתתי קדאי קאי אצונות והכי קא קשי' לי'
 כתיב פלם מעגל רגליך שתהא שוקל סך מצוה למצוה וכתי' א"ח
 מן פלם רונה לומר וכתיב אורח חיים שהי' בתורה כתי' לגבי
 שני מצוות אריות ויום הקלות שבקלות ובחמורה שבחמורת
 כדי שלא תהא שוקל וא"כ איך כתיב פלם מעגל רגליך :
 וכוה אפשר ליכש גם הקושי' שלי שהוקשה לי למה לא אמרו לי'
 מאי בעית הכא קודם שדמו הכי פתי קדאי אצונות אהדרי
 דתיב הכי פתי קדאי אצונות אשכחיהו דהוה רמו אהדרי
 אבל הכי פתי כתיב דדור יתבי וקא' מבע' להו אבל למי הוה
 דלעיל שפירשתי דאי לא הוה פתי קדאי דוקרה הוה חפני כייתי
 יכול לחלק בין מצוה ותורה וכו' כוה כל ד' פסוקי' דא' איבעי
 וק"ל אך כדאי ליכש מה שייבין הכי כלל הכי רמזי' דרמו
 ולמה לא רמו להו עד השתא וכו' ליכש ע"פ מה שפירש מהר"ם
 שפדאווה והוכח בילקוט ופושב כ"ב וכו' לפנים ריהטא כדאם
 דבר ודוע בזה שהחזיר מודע אמרו לו החכמים הכרבות כבינו
 קבלות אלא רנוסם שהחכם שאלת בנו להחכמי' אלהם לקבל
 הכרבות והיו מריבי' אחד בעסקי' עושה ששאי' כנו להסלסותם
 יותר שלמי' עמו ויותר טובי' לפשפש הטוב עלינו וזאת חאשר הי'
 הוה ולכס כרא' כסופיך שהוה יותר וזמן להשטיש הכרבה על כנו

מסכת סנהדרין פי חלק
 ר' אבהו הוה רגיל דהוה קדריש בשלשה מלכים
 הלש קבל עלי' דלא דריש כיון דאתפח הדר קא
 דריש א' לא קבלית עליך דלא דרשת בהו א'
 פלסל הק' בה מתן שברן של עושי מצוות כרי
 שיהיו עושי' אותן באמונה ובתנומה הוה מאריך
 בוה ע"פ משל לפרסם וכו'
 ועכ"פ תוכן דבריו הוה שלכך כתוב בתורה ח' נכי כבוד
 ח' וכתוב גבי שילוח סקן נ"כ למשן ויריבין ישיך כתי' שלא
 תעבד שוקל כמנות לומר זו מצוה קלה וכתוב מופט וכו' וכו' כל
 ליכש דעת הר"ן דתתי קדאי קאי אצונות והכי קא קשי' לי'
 כתיב פלם מעגל רגליך שתהא שוקל סך מצוה למצוה וכתי' א"ח
 מן פלם רונה לומר וכתיב אורח חיים שהי' בתורה כתי' לגבי
 שני מצוות אריות ויום הקלות שבקלות ובחמורה שבחמורת
 כדי שלא תהא שוקל וא"כ איך כתיב פלם מעגל רגליך :
 וכוה אפשר ליכש גם הקושי' שלי שהוקשה לי למה לא אמרו לי'
 מאי בעית הכא קודם שדמו הכי פתי קדאי אצונות אהדרי
 דתיב הכי פתי קדאי אצונות אשכחיהו דהוה רמו אהדרי
 אבל הכי פתי כתיב דדור יתבי וקא' מבע' להו אבל למי הוה
 דלעיל שפירשתי דאי לא הוה פתי קדאי דוקרה הוה חפני כייתי
 יכול לחלק בין מצוה ותורה וכו' כוה כל ד' פסוקי' דא' איבעי
 וק"ל אך כדאי ליכש מה שייבין הכי כלל הכי רמזי' דרמו
 ולמה לא רמו להו עד השתא וכו' ליכש ע"פ מה שפירש מהר"ם
 שפדאווה והוכח בילקוט ופושב כ"ב וכו' לפנים ריהטא כדאם
 דבר ודוע בזה שהחזיר מודע אמרו לו החכמים הכרבות כבינו
 קבלות אלא רנוסם שהחכם שאלת בנו להחכמי' אלהם לקבל
 הכרבות והיו מריבי' אחד בעסקי' עושה ששאי' כנו להסלסותם
 יותר שלמי' עמו ויותר טובי' לפשפש הטוב עלינו וזאת חאשר הי'
 הוה ולכס כרא' כסופיך שהוה יותר וזמן להשטיש הכרבה על כנו

א דאמטור
 כי' כפתי
 וד עמס
 סוס דרמ
 לי' דין
 דמי' וכוה
 יום הולך
 חר טילס
 יין עלת

הנה מה שאור פתח הוה החאמר הוה וכו' ליכש ע"פ תורה
 אשר הוהו מן השמים וכקדשים יריבין אמו ליכש גם הפלוגתא
 דאי' בפרק זה בהאי קרא ויהי' הם שניהם לבדם
 בשדה ח' א' שכל תלמידי חכמי דומין לו לירבעם
 כעשבי השרה וח' א' שכל טעמי תורה גלויים לו
 כשרה :

מסכת אורח

יעקב

סנהדרין

כדין או אין לו שום זכות למלוכה חף לשעתא דהא לוי' ירבעם בדקדוק לשונו עתה תשוב המלוכה אל יעלה העם בבית ה' ר"ל שמכת בית ה' יהי מוכח שהמלוכה היא שלא כדין וכונתו עתה יל מיד תשוב המלוכה לכ"ד והוא ע"פ :

דאי' ברך קדקא מפורש שם מאי רע' עשה המלך קדקא נסיב בת פרעה אחר שגיררה דברתיב ויתחתן ופירש שם משום שהגויים מרוחקים הם מהשכינה אף לאחר הגירות והי' לו לדקדק בזה שיהיה זרע המלוכה מטיפה מיוחדת ורא' מהגרים :

אך טעם זה של דר"ק עליו כמלונתא או חמיקין ישראל עדיף תנדים או גרים עדיף מירשאל והוא דאי' פלונתא וזכרית שקומות כש"ס ומד מטען הוא בקדושתן :

תניא א' רב חלבו קשים גרים לישראל כספחת : ואי' מחלוקת בין רש"י ותוספת' רש"י פ' ט"ז טעמי שאין מדקדקין ל"כ בירשאל וירשאל לומדים מחשבים והתוספת' פירשו כשם ר' אבהו הנר הכהן מן מדקדקים יותר מירשאל וע"כ הם קשים לישראל כספחת טעמ' חזקי עובותינן של ישראל עמך הגרים וכדאי' בשומעית שאמרם אלביט כי באת לשוננו עוני וכן האמה האלמנה הנרפתה שאתם לחלוטו ג"כ כנשא שיש כאן מחלוקת בין רש"י ותוספת' פלרש"י ישראל הם עדיפי ולתוספת' הגרים הם עדיפי מירשאל וכן לפרש הטני דיעות הוהבאים :

בס' כוונת האר"י ר"ב ע"ב שלמד דיעה הי' ר' עקיבא בן גרים ולכן זכה שיצא נשמתו בא' לפי שהגרים רבוקים הם בשכינה יותר מישראל ולמד דיעה שר"ע הי' מבני בניו של יעקב והוא מישושב וע"כ אמר כשהייתי ע"ה הייתי נושך כחמור עש' ישושבר חמור גרם וכוודאי שיל' :

שזה פלני' אי' ישראל עדיפי תנדים או גרים עדיפי ע"פ זה ט"ז שהוא הי' טעמי בניו של יעקב טעמי שם"ל ישראל עדיפי ולכן זכה שיצא נשמתו בח' בחוקים השכינה אבל לא כחיותו ד' טע"ל שהוא הי' בן גרים שאין כבודו של שכניה שיהי' חזן גרים נכנס תחתיו וכי נספרו ת"ח מירשאל להיות קדושים כאלוהים אבל אותו דיעה טע"ל טר"ע הי' בן גרים ע"כ ט"ל שהם עדיפי מירשאל ולכן הם דבוקים יותר מירשאל לשכינה וע"כ הי' דוקא ר"ע נכנס בחקום בשכינה וכבר בארנו שהוכח ירבעם לשלמה הי' על עסק בתי' בת פרעה וחף שגיררה דתיב ויתחתן שלמה וכדאי' שירבעם ט"ל כדעת טר"ק שהגרים מרוחקים הם מן השכינה חף לאחר הגירות והי' לו לדקדק שיהא זרע המלוכה יונא טעמיה מיוחדת ולא מהגרים אבל שלמה י"ל שהוא ט"ל כדעת התוספת' שהגרים עדיפי מירשאל וכאיתנו דיעה טע"ל טר"ע הי' בן גרים ולכן זכה שיצא נשמתו בח' טעמי שהגרים הם דבוקים בשכינה ואין יפה עשה שלמה שנשא בת פרעה וגיירה ירבעם שלא כדין הוכח אותו וא"כ אין מקום לירבעם לזכות ה' לזכה חף לשעה אחת וגם זה לא נעלם מהחילוק שיש בין הלכה לדיעה וטעמי או לדבר הלמד מקרא דבר הלמד מקרא כך טעם וזכה היה מחולקים ר' שמעון ורבנן דר"ש דריש בעמא דקרא ורבנן לא דריש אבל הלכה להשי' טעמי אין נריך שום טעם כדאי' כש"ס מלא גודש ואח' הוא :

ביבמות אמר ר"ש אני אומר הלכה נבי מצרי ולא מצרית דקאמר שם אם הלכה נקבל ואם ק"ו יש עליו פרכא :

וגם פסחים הן הן הדברים ולא נריכין טעמא ועוד אי' נריך להזכיר כאן דברי התוספת' כמטעם הוהבאים שם בארבי' לענין איזה לימד על ישיבת מלכי ב"ד בעורב וסוף דברי התוספת' אחר כל הפלפולי' שאין שום טע' בעול' על ישיבת בעורב' הן צדו' אבל לי' כראש לפי הפלונתא ט"ל שלמה ז' טע"ל שהגרים הם עדיפי מירשאל עד טר"ע טע"י בן גרים ולכן דוקא הוא זכה להיות בחקום שכניה טעמי

לא יפה עשה שלמה שנשא בת פרעה חף לאחר שגיררה מפני שהי' לו לדקדק שיהי' זרע מלוכה מטיפה מיוחדת

שגרים הם דבוקים ביותר בשכינה מירשאל וא"כ יש לומר שאף דוד כמו בן שהי' בן גרים וכמו שאמר גר אביו והוא יותר דבוק בשכינה מירשאל וע"כ אין ישיבת בעורב חלף למלכי ב"ד וטעם חקמיקין הוא והוא גם שלמה יפה עשה שנשא בת פרעה חף לחידך ח"ד דמ"ל מירשאל עדיף ואין שום טעם לשיבת ב"ד וגם שלמה לא יפה עשה וירבעם הוא דריק בריכו ולכן זכה הוא למלוכה ולפ"ו כך הי' החשך דברי ירבעם ויחזיר ירבעם בלבו עתה תשוב המלוכה לכ"ד אם יעלו העם הם לזכות בית ה' ברומלים כיון דחזו רחבעם יושב ואינו עומד והוא יוקם לפס ליה כן שברי ירבעם הוא על עשרת שבעים ורחבעם רק על כ' שבעים חלף שאין ישיבת חלף למלכי ב"ד וקשה ליה באשת חלף ג"ל טעמי שהם בני גרים והגרים הם יותר דבוקים בשכינה מירשאל וא"כ גם שלמה יפה עשה שנשא בת פרעה וירבעם לא כן עשה שהוכיח וכישי' אותו שלא כדין וא"כ אין לו שום זכות למלוכה ולכן חזיר ירבעם צדע פסוק המלוכה מיד אבל אם הוכחתי הי' כדין חף שנתפס המלוכה מחת' העונש אבל לא עתה יכנס יעקב ור"א גם בלשוננו להנדיק ענינו נמירא שאין ישיבת בעורב חלף למלכי ב"ד וכבר הובלתי בקומתו למתי נפקא מיני' אחר נמירא מה לי שהוא נמירא ומה לי שהוא נלמד מקרא חלף שלום נתכוון ירבעם שדרי' יס חילק בין דבר שהוא נלמד וקרא או לדבר שהוא נלמד למשה חסדי' שהכיר ככלל מקרא נריך טעם פסל הלכה ח"כ שום טעם לז"ח נמירא שהוא רק הלכה ואין כאן שום טעם מפני שהיא הי' נפירא כן יחזירו העם שום טעם לשיבת ב"ד טעמי שהם גרים והגרים דבוקים בשכינה יותר מירשאל וא"כ גם שלמה יפה עשה ואין לו לירבעם שום גר לזכות המלוכה לכן אחר נמירא שהוא חף שום לימוד רק הלכה שאין בו שום טעם שברי' ישראל עדיף עשה וירבעם יפה עשה פסוקי' וזכה הוא למלוכה אך עם כל זה עדיין קשה הי' לו לעלות העם לירושלים ושם יאמר לפס חס' יהי' להם קשה על ישיבת ב"ד יחזיר להם נמירא שהוא רק הלכה לז"ח חזיר ירבעם כיון דחזו לי' לירבעם שהוא יושב ואינו עומד סברי' הו' מלכי הו' עברי' וקטלין לי' מיד בלי שום שאלה ותשובה אבל אם לא יפלו חף חס' היא חלי' בשאלתם למה אין חת עולה חלף שאין ישיבת חלף למלכי ב"ד מונא שגרים עדיפי ויפה עשה גם שלמה ישי' לו לומר התיירן נמירא ואין שום טעם ושלמה לא יפה עשה מש"כ אם יעלו להם וקטלן לי' מיד בלי שום שאלה וק"ל ולפ"ו כדא' לביאור :

ויוסף המלך ויעש לו שני עגלים של זהב א' בבית אל וא' ברן ורמיה בבית אל וכו' והושיב זקן אצל ע"ה ואמר להו' בעינא להו' מלכא הסכימו א"ל אי תעברו מאני דבעינא א"ל הן א"ל אפי' למפלח לע"ז אמר זקוהו א"ל ע"ה הו' גברא כירבעם בעי למפלח לע"ז עד שהסכימו כולם ואף אחי' השילוני' כדאי' : וקשה מתי' הו' דקאמר ירבעם חכי' למפלח לט"ו ואין הוא בזה כשאלה כזו וכי לא ידע דין יוסית ועודי' וזה הכריתו לזכ' וכיוצא פתוהים דברי' פ"ה שאמר ח"ו גברא כירבעם בעי למפלח לע"ז והיו הוא תובע כפי' מלא' והוא אומר ח"ו ומתי' הו' דקאמר גברא כירבעם וז"ל לישב כל דקדוקים ע"פ הו' :

דאי' בסוף ברכות א' ר' אבהו הוה משרעי' כשירד הגניה בן אחי' ר' יהושע לגולה הי' מעבר שנים וקובע חרשים בח"ל שגרו אליו שני ת"ה ר' יוסי בן כיפר ובן בנו של ר' זכרי' בן קבוטל אמר להם המקדש וכו' התחיל הוא מטמא והם מטהרין הוא אוסר והם מתירין הכרין עליהם אנשים הללו של שווא של חוזה הם א"ל כבר בני ואי אתה יכול לסתור וכו' א"ל מפני מה יאני מטמא

שם שירד וזה שירד עשה ח"כ טעמי ב"ד מלכ' ע"פ ע' שהיה יוס' פ"ה

מממא ואתם מטהרין אני אוסר ואתם מתירין
 א"ל מפני שאתח מעבר שנים וקובע חדשים
 בח"ל והלא עקיבא בן יוסף הי' מעבר שנים וקובע
 חדשים בח"ל א"ל הנח לו ר' עקיבא לא הניח
 כמותו בא"ל א"ל אף אני לא הניח כמותי בא"י
 א"ל גדיים שהנחת נעשו תיישים בעלי קרניים
 והם שגרנו אצלך וכך א"ל לכווא' לו בשמינו אם
 שומע מוטב וא"ל יהא בנידוי ואמר לאחינו
 שבגולה אם שומעים מוטב וא"ל יעלו להר אחיה
 יבנה מזבה הגניא יגנן בכניגור ויכפרו כולם ויאמר
 אין להם חלק באלהי ישראל מיד געו כולם בבכ"י
 אמרו ח"ו יש לנו חלק באהי ישראל וכל כך למה
 משום שנאמר כי מציון תצא תורה ודבר ה'
 ירושלים ע"כ :

וזכר לא הכינו לחנינו ולכיות מעבר שנים ואף כנמרו זו לא
 ידענו למה חזרו בני ת"ח יכפרו בחלקי ישראל וכי כשכל
 שעברו על זה לעבר בח"ל יכפרו בחלקים וכל' ליש ע"פ

דאי בסוף פסחים א"ר יוחנן כל המבזה המועדות
 כאלו עבר ע"ו שנאמר אלוקי מסכה לא
 תעשה לך את חג המצות תשמור ש"מ שכל
 המבזה את המועדות כאילו עבר ע"ו ואי בראש
 השנה אתם ג' פעמי אפ"י שוגגין אפ"י מוידק
 וכדאי' גם במדרש לשעבר היו מועדי אבל עתה
 הם מטורין לכם

וזה דוק לכ"י ח"י אכל בח"ל אין מעברין ואם טעו או הוידו
 אין עבדו כלום וא"ל אין לך חייו ויעוד גדול מזה שהוא עושם
 מועד שלא כמותו ובזמן המועד הם עושים מלאכה ודרך כלל
 כשעו מיני' שכל המעבר בח"ל הוה כאילו עובר ע"ו וע"כ אמרו
 הני שני פ"ח כהנים דחנינו כולכם יכפרו בחלקי ישראל וכדי
 לקרב אל המזבח זריבין אנו להקין באעשה דירבעם דכתיב
 ויעש את כהן אשר כדע ולכו בחודש השמיני והקשו' התעוררים
 זהאיך הי' יכול להטעו' את ישראל שיעבדו על שחטי חון
 ויזרינו משום שאמר להם לעשות העגל לש"ש ככית אל ששם
 כ"י השכינה שפ"ן נקרא בית אל ולא הוה שחוטו חון אכל
 קשה קושיא אחרת שהן פשה בחודש השמיני ובתורה כתיב
 כעשור לחודש השביעי וא"ל ע"ה נברא כירבעם כ"ד דכתיב
 ראש השנה יום הכפורים בחודש השמיני אלא זריבין אנו לומר
 שיעבר שנים וכזה זה לפי עבודו שביעי ובאמת הוא שמיני לפי
 שאין מעברין אלא ביהודא ואף עבר הירדן והגליל ששם חל"י
 אין מעברין אך קשה האיך הטעה בזה לישראל להיות מעבר
 שלא ביהודא וכל המעבר שלא ביהודא כאילו עובר ע"ו ואין
 שום תירץ ע"ו כי אם שנאמר על ירבעם שלא הניח כמותו בח"י
 והוה כמו עקיבא בן יוס' ויכול' הוה לעבר וכו' תבין גם הסלגותא
 בהאי קרא דלעיל ויהי הם שניהם לכדס כשדס ח"ל שכל ת"ח
 דומין לו כעשבי השדס וח"ל שכל טעמי תורה גלויס לו כשדס
 וכזירוף עד הקדשת קטנה וסלגותא היא כסוף הוריות אי סיני
 עדיף או עוקר הרים עדיף וגם סברות הוא אותה סלגותא
 ובאין אמרנו שאין לירבעם שום תירוף על' עיבר שנים כי אם
 שנאמר עליו שלא הניח כמותו אך עדיין לא ידענו מי הוא
 הדאי לומר כן עליו לא הניח כמותו אם על מי שהוא חרף או
 שהוא יודע טעמי תורה שהקריף הוא עוקר הרים והיודע טעמי
 תורה הוא סיני וזה תלוי בסלגותא איזה הן עדיף וח"כ גם
 באן סברות העיר על ירבעם שנאמר ויהי הם שניהם לכדס
 כשדס כוודאי שלכו נכבון להודות לנו שלא הניח כמותו וזה
 פותר לו לעבר אף שלא ביהודא אף בזה עלינו ח"ל שכל

יש פירוש לזה
 מה שירבעם
 עשה את כדש
 שמיני אשר
 בזה חלכו כי
 עמי עיבר
 שהיה מעבר
 שנים

טעמי תורה גלויס לו כשדס והוא סיני דפ"ל סיני עדיף וח"ל
 שכל ת"ח דומין לו כעשבי השדס שהוא חרף והוא סבר עוקר
 הרים עדיף אכל עכ"פ שיהיה לר"א כמתכוון לתרץ האיך עיבר
 הוה שנים אלא משום שלא הניח כמותו ולפ"ו תבין דברי ירבעם
 אחרי שהי' ידא' אש יעלך העם לירושלים וימדדו בתלכות ולזה
 נתחכם וא' שלא לעלות העם לירושלים והסכימה דעתו להיות
 עוליס כאן ככית אל ונדן וכו' הוה מלכו בחודש השמיני ח"ן
 הכל בתורה כתיב בחודש השביעי חלל' כל' שהוא עיבר השנה
 ועשה שמיני שביעי אך קשה הלא אין מעברין אלא ביהודא אלא
 ל"ל שלא הניח כמותו וזה כו' רשאי לעבר השנים ולקבוע
 חדשים אך עדיין כ"י הוה עתידא מהרי בזה יש פלוגתא' אי סיני
 עדיף ואי עוקר הרים הוה עדיף והוא מפלג' א' הי' לו או שכל
 חרף ע"ד שכל ת"ח דומין לו כעשבי השדס והוה הוה עוקר הרים
 או שס"ל מעל' שכל טעמי תור' גלויס לו והוה הוה סיני שהרי בזה
 היא הסלגותא ח"ל שכל ת"ח דומין לו כעשבי השדס שהוא
 חרף אכל טעמי תורה אינן גלויס לו וא"כ יש לומר שני שידע
 טעמי תורה הוה עדיף והסיני דפ"ל שכל טעמי תורה גלויס לו
 כשדס י"ל שהוא חייב חרף וכו' חרף שהוא עוקר הרים עדיף
 ח"ל אין שייך לומר עליו שלא הניח כמותו ואין רשאי לעבר
 ולקבוע חדשים וח"כ גם לו יקרה שמקרה כאשר קרה לחנינו'
 שאמרנו לכדירבעם בחלוקי ישראל ויבא זה חזרו כל ישראל
 וסילקו מחנינו' וח"כ גם הוה כהאי סתודא יתיה ליה אהר להם
 בעינת להווי מלכא ח"ל אין ח"ל אי עבדינו כל מה דבעינא ח"ל
 אין ח"ל אפי' למסלח לע"ו ר"ל שהרי אי אפשר להיות לי מלך
 אם לא שאהי' כאן מעבר וקובע חדשים אך אם יאמרו הם שאין
 אני רשאי לעבר שלא ביהודא ויאמרו לכם לכדירבעם בחלקי
 ישראל שאש"פ לא פחזר חזר וכן ח"ו ר"ל מוטב שאחזר
 מיוולך אותך ולא אהי' ח"ו כופר בחלוקי ישראל שהוקן סי'
 באמת מסתבא אם הוה דאיו לומר עליו שאינו הניח כמותו בח"י
 אכל ע"ה שהוא חייב יודע פלגותא' אי סיני עדיף ואי עוקר
 הרים רק פשטנו הי' יודע מה דכתיב ויהי הם שניהם
 לכדס כשדס ואין דומין לו וזה הוה סבר שכלתי מסק הוה
 שלא הניח כמותו ול"א ע"ה נברא כירבעם כ"ד דכתיב
 למסלח לע"ו ר"ל נברא כירבעם שלא הניח כמותו כאשר
 הקדש מעבר עליו וח"כ אין שייך לומר כאן לנו ויעבר
 בחלוקי ישראל וזה דקאמר הוה בעמנו אפילו למסלח
 לע"ו לעשביה הוה כבי ר"ל שהוא אינו רוצה לומר על
 שנינו שהוא גדול מכל אכל באמת הוה דאיו לעבר שנים
 דע"כ הוה אומר אפי' למסלח לע"ו וק"ל :

ביאור הכתי'
 דסנהדר' כעני'
 דחכמי' כן אפי'
 ר"י הי' מעבר
 שנים בח"ל

זלע"ו כביא גם אל ביאור בעמק דמשה והוא האופן וכו' י'
 אפי' כוה קא עוקים בשלשה מלכים שהוא אחאב
 ירבעם וימשה וא' למחר נפתח בחברין ופירש"י בחברי'
 ת"ח כמותו ואין להם חלק' עולם שכל' וז"ל אני לדדקן
 בדברי רש"י דקאמר ת"ח כמותו ור"ל סתם ת"ח שכל'
 עוקס חברין סייבו ת"ח וכיותר בדברי ימשה דאחי' לי' בחלתא
 וא' לים חברין דאבדן קרית לן והלא רב אפי' לא קא'
 אלא בחברין ור"ל חזר עתדתי קאמר אז על עמנו ודכוותי'
 קאמר חברין אז על הדורות שלפניהם ולמה הוה אהר חברין
 ויבאר דחברין גשיתא דפאי העוצי' נרין חברין עד
 שיגרור כל הלחס אחריו דקאמר עיהיך קא בשית לישרי
 העוצי' ור"ל לישב דבר דבר על אונסו והדי' הוא כבר
 הונחמו הכין ע"ו דאם באמר ירבעם לא הניח כמותו כ"י
 דאיו לעבר שנים וח"ל הי' הוה בכלל סבור את המועדות
 והוה כאילו עובר ע"ו ובאמת הקרא מעיד ויהי הם שניהם
 לכדס כשדס שזר אומר שכל ת"ח דומין לו כעשבי השדס
 וח"ל שכל טעמי תורה הי' גלויס לו נמצא דמאי קלא יש
 לפוכי' שלא הניח כמותו אך שיש עוד פלגותא' באש'
 הקדמו' אי סיני עדיף ואי עוקר הרים עדיף כ"ל שהוא הי'
 סיני והי' יודע כל טעמי תורה והאמת קמוכרה הוה מדקאמר נפיר'
 שאין שכיב כבודא לא לתלכו כ"ד ועדאפי' נפיר' שהוא הלכה ואין
 פשט

ביאור הכתי'
 מנשה דרב אפי'
 הוה קא עוקים
 בשלשה מלכים
 אחאב ירבעם
 מנשה

מסכת אוהל יעקב סנהדרין וה

בתורה הרי אילו פטורין הורו לבטל המקצת ולקיים המקצת שאמרו יש ע"ז בתורה אבל המשתחוה לה פטור הרי אילו חייבין שנא' ונעלם דבר דבר ולא כל הגוף ע"כ הוא במשנה ובגמרא תנא הכא קא קשי' לי אימא דבר כולה מלתא משמע ת' ונעלם דבר מאי משמע אמר עולא קרי בי' ונעלם מדבר

ומי' רש"י וקרי בי' ונעלם מדבר דהאי ת"ס דנעלם שדי' אדבר דת"ס כדש' לפניו ולאחריו וקרי בי' ונעלם מדבר דמשמע מדבר ולא כל דבר ע"כ הוא שם וז"ל כנאש' שיש כאן שני דיעוי' אי נאמר דת"ס כדש' לפניו ולאחריו ומהו כמו כתיב ונעלם מדבר וזו אש' עקרו כל הגוף פטורין אבל אם קיימו ונטלו במקצת כד"ל חייבים ואם נאמר דלא שדיבין ת"ס לפניו ולאחריו וקריבין ונעלם דבר וזו אחריו כדאש' דבר ולא חיי דבר דדוקא ככולה דבר אם הורו כ"ד ככולו דבר ועשה כדוד' ע"ס הוראיתם אז הם חייבים אבל אם הורו במקצת ונטלו במקצת אז הם פטורין : ועדין אנו זריבין להוכיח מה דאי' במקדשים על האי קרא ויועין המלך ויעש שני עגלים וזהב ויאמר אליהם רב לכם מעלות ירושלים הגנה אלוהין ישראל אשר העלך מארץ מצרים וישם הא' בבית אל וא' ברן ומרשו האפרשים שניסם כד"ל והדלג"ג שירבעם לא נתבונן לע"ז ממש רק שכבר ראה שנעשו פועלו בירושלים מתבונן הניסם אשר התחנן בכס שלמה ע"כ אשר ירבעם טוב לכם עבוד אלקי' אשר עשה אהרן להי' תעורר משה ולא לשם ע"ז ולזה נתן הא' בבית אל לפי שאמר המקום הזה נבחר כמו ירושלים כי יעקב אמר על המקום הזה יב' בית אלים אך כיון שהחיוקו בו נעשה להם לבסוף לפ"ז ממש וזריבין אנו לדקדק כלשון חכמים וכמאמרם שאמר טוב לכם עבוד אלקים אשר עשה אהרן ועל לי' אם יעבדו אותו ע"ז או ע"ז אחרת אלא ג"ל שהחילק בין עוקר כל הגוף או בטלו במקצת ולז"ל וירבעם עזב הוא טוב לעבוד עששה אהרן שהוא רק תמ' רת עשה ולא יעבדו עמועב' הגויים שאז הם עוקרים כל הגוף ונמצא שזה ה' כוונת ירבעם וה' הוראיתו כיטל במקצת וקיים במקצת וזהו תלוי בטלוגתא מונעלם דבר אי שדיבין ת"ס לפניו ולאחריו או על הוראיתו כ"ד כביטול במקצת כ"ד חייבים ואי לא שדיבין אן חטא תלוי כ"ד חס לא שפקריבין כל הגוף וכבר אמרנו לעיל שר' אבסור דקא' אבסור וי קא' פדרי כהו ומסיבין ידע דלא פדרי בהו אמרנו לעיל לפי שהחטא הוא אש' הכרבים וחטא הכרבים תלוי בהם ואן חטא כרס לעשות עשובה וע"כ ר' אבסור ורב אשי דרשו שאין לכם חלק לעולם כבא' והלא הם כיעלו במקצת היו ירבעם כאשר הוכח' לעיל והאחב בני שקול ה' שנאמר מילך ויעשה את אחאב ופרש"י שנקשו גדול נעשה אחאב לפי שלא עקר כל הגוף אלא קיים במקצת וביטול במקצת ומכאן שא' יליף חכמא ויאמר זה בכה וזה בכה וכן כולם וז"ל חס כאשר שכיב' החטא במקצת תלוי בחטא כ"ד וזו הוה חטא הכרבים תלוי בהם וכדאי אן חטא כרס לעשות עשובה ואן להם חלק' וזהו חס כאשר דשדיבין ת"ס דנעלם אדבר אבל אם לאו לאו ובוה בא' בשאלה מהי בני לעשרי כמנויא דמשם מונח דלא שדיבין ת"ס אדבר אי' אכולה דבר דוקא כ"ד חייב אבל ביטול במקצת וקיים במקצת כ"ד פטורין וחטאו של ירבעם שלא ה' קיים במקצת כדלעיל וא"כ אמאי קרי חדרון ע"ס חבד הוא לאש' משחית וקא' דרש' שאין להם חלק לע"ה והוא באוסן זה ע"פ דאי' בכרכו בתוספו שקשי' אחא דאמרין

הלכתא המוצי' כרבנן והקשו החומס' דהא במוציא כ"ע לא פליגי דאפיק משמע ודוח ליה למימר הלכתא מוציא ואין שום תירץ בתוספ' רק בשם ירושלמי הטעם משום ערבוה אותיות שהוא מלך העולם מוציא וע"כ ז"ל המוציא בהא שהוא מפסיק בין מ"ם דהעולם ע"כ הוא בירושלמי

וא"כ עמילא נשע' דלא שדיבין ת"ס חתיכה שלאחריו כגון ונעלם

מירבע' ה' תפירא פן כסם יאמרן שעוק' הרים עדיף וידחו אונסו שלעבר ונדחם גם ויתלכד וז"ל לפי סברתו אף למעלה לע"ז ולז"ל רב אשיבין דחכמינו כולם היו להם לבו למעלה לע"ז שהרי עיקר ע"ז באש' מנח ברית כרותה ולא היה לבו למימר אפי' למעלה וזת"ל שהי' תפירא פן העם יאמרן עוקר הרים עדיף הלא אפס' חכמינו כולם היו שיכולים אפס' למידק סמי' עדיף כדקא' דייקת לי הוב' כך למידק גם להם ולא ליעי' אף למעלה ע"ז וזו לא הוה כמות כרותה לז"ל אילו הוה שפסחיה קמי' משפילא דגלימא כשיק' וסוית' רהט אהתרא' :

והוא ע"פ קושיות הרמ"ב בן ורטרצו שהקשה הרמ"ב בן על הא דכתיב' וקם העמונה אחר איה ניכר א"כ גזירת המלך היא הית' זאת ומפני מה נענשו ישראל ותיירץ שעיקר עונשן שלהם שכל א' ה' יוכל לדחות על הבירו והוא לא יעשנה :

כל זה לא שייך אלא בניית דבס' אבל בגזירת ית' הוראית כיון שאילו על מי לדחות ונכרח הוא לקי' גזירת המלך ואי' כהרש"א : פ כיצד מברכין שאותן עשרה קרעים שגריץ אחו' השירלוני לירבעם רמו לו שהוא ידח ישראל לע"ז ויפריש אותן מעשר קדושות ולכן כל הגנהוה בלא ברכת המוציא שהוא עיקר קדושות כגון תרומה ומעשר לקט שכחה ופיאה חבר הוא לאיש משחית לירבעם שהשחית ישראל מעשר קדושות ע"כ שם :

ולפ"ז ה' גם כירבעם גזירת המלך ע"כ נתן לו הכניא עשר קרעים ואין שייך לומר כאן ה' לדחות אחרים כיון שלא ה' כאן באותו גזירה כ"ל הוא לבדו ועל מי ה' לו לדחות שהרי כך כתיב ויפריש שניה לבד' למד' לו ארבע' אשי כיון שאמר לו מנש' שאין ע"ז תלוי בעיבור שהם א"כ להם פלחיתו ע"ז ומנשה ידע שהוא גזירת המלך כקושיות הרמ"ב ואף שם יס' תירץ שה' לכ"ל לדחות על חבירו תנח' חייב שהוא גזירה לרבים אבל כאן שלא ה' כ"ל הכניא וירבעם ולא ה' על מי לדחות לז"ל אילו קיימת הוית בקיט' בשמילא גלימא וסוית' רהט אהתרא' ור"ל שכוודאי אילו הוית אש' כדדאי הוית עדהה כגזירה עלך עד דהוית בקיט' כשיק' שפולא דגלימא וסוית' רהט אהתרא' וק"ל אך שלא הו' ליטב הא דאמר עסיבין קא' כתי' לעשרי פשוט' ואגב גם איש' הא דא' ר' אבסור הוה רגיל דהוה קדוש בני' מלכים וחלש קביל עלי' דלא דרש' ואתפח וסדר קדוש' א"ל והא קא' קבל מר דלא דרש' א"ל אבסור מי קא' הדרי וזכאן קא' מהדר ע"כ וקשה מאד מה הוה ידע הוה דלכחו לא אהדרי עדין ואם נאמר משום דכתיב הפושעים דליפין כפרובין דעדין פושעים ועומדים שאין חורים כשעובה הלא הם פסקתא מחלק' הוה בין ישראל לאומת העולם וז"ל ע"פ דאי' בהגוי ג' מלכים שהטאו והחמיאו את הרבים דכתיב על הטאות ירבעם שהטאו ואשר החמיאו את ישראל וכן ככולם וארז"ל כל החוטא ומחמיאו את הרבים אין מספיקין בידו לעשות תשובה

ז"ל אבסור מי קא' הדרי כגון ר"ל שהרי אין מספיקין בידם לעשות פשועה ולז"ל גם רב אשי חדרון ע"ז חבד הוא לאש' משחית שזה נאמר גבי ירבעם ככרבות לפי שאומר אין פשע חבד הוא לאיש' משחית לז"ל חדרון שקרא גם לפני המלכים פאלו חדרון לירבעם ע"ס חבד הוא לאיש' משחית ע"כ בא' משנה בשאלתו מסיבין בני לעשרי הסוויא ובוה יס' ר' לז' הוה סבר' של רב אשי ושל ר' אבסור ר"ל דקא' סבר' שעדין לא חזרו מפני שחטא כרבים תלוי בו ויזכר' שאלת הסוויא ית' זה כסדר הוה ע"פ דאי' בהזריות פ' הורו ב"ד משנה היא שם הורו ב"ד לעקור את כל הגוף פטורין הורו במקצת המה חייבים ועיי' שם דעיקר הלימוד מונעלם פמנזו דבר דהכא הוא שם הורו ב"ד לעקור כל הגוף שאמר אין גידה אין שבת בתורה אין ע"ז

באור השאלה
כ"ל בעני'
משנה כאוסן
אחר עיין
עליו

באור השאלה
כ"ל בעני'
משנה כאוסן
אחר עיין
עליו

מסכת אוהר

יעקב

סנהדרין

וגם שלא יקטרגו עליהן וכבר הקדמנו מפלוגת אי צדיקי גמורים ערפי או ב"ת ערפי

ולשון דאית לי ב"ת עדיף כלמד מזה במקו' ש"ב עמודין
 אפילו צדיקי גמורין אין עומדין להן לפי דטעם הכלל מן יראין
 מן י"ה וע"כ מן הסכרה לעמוד מן ולא עמד מעלתן וא"כ י"ל
 שצדיקים עדיפי וכאית בזה י"ה פלוגתייהו דקמי תרי מ"ד דלעיל
 דמאן דל"ל צדיקי עדיפא הוא מ"ל בטעם עוללת אחריים וא"כ
 אין הקטריגין ומאן דל"ל ש"ב עדיפא לא מ"ל בטעם עוללת
 אפרי הכלל וא"כ הקטריגין ראי' אך מן הטעם י"ה ראי' גדולה
 שצדיקי' מן עדיפי דעינו א"ס הצדיקי' יתעמדו נפשו בטעם כנ"ב
 וכ"כ לא יטילו וכו' ואין זה כי א"ס חמית חמית מ"ה הקטריגין'
 עליהן וע"כ לא יכלו מן לזון עמם וכן מצינו גבי משנה
 שאמר בשעת קבלת התורה מן ישראפה בהכל
 פיהם ואמר לו הקטריגין מאהו פני כסא ושם אין לך
 רשות וכן נמי ב"ה ולזה שמי קאמר נפשו ארס כל' שפונג
 גדול שכולן לעמוד הוא כטעם הצדיקי' וי' מטיילין כנ"ב ר"ל
 שכל זמן שלא שפי' לטויל עדיין הוא ממוסק מן עדיף וי"ל
 ש"ב עדיף ומקומו מוכח שמקומו תחת כסא הכבוד ואף שיש
 למד כטעם עוללת אפריים שהוא לא נפשו מעלה רק נפשו
 שפחד הקטריגין מאן מוכח הכלל מ"ל מוכח מעלה אך כהנהנין
 לטויל ואז שצדיקי' י"ה ל"ל מטיילין וכ"כ ח"ס זון
 נפשו ואין זה כי א"ס חמית פתום וא"כ שפחה טויל מוכח
 שזן גדולין ש"ב ול"ל מאן לדין עונג גדול מן הטויל שהוא
 עד כגדול שלחן בן כראה לפרש דברי נפיש אדם ולא כוונת
 לרבר הוא עמוד ליעיב ולא שגת פתי תלון ולפי זה תכין
 כהשאר ש"ל וכצדוק קדרי' עד עיקר חטא של ירכעם וזה
 שהכילו לפ"ו והוא דאיתא בפרק חלק גמות שהי'
 בירבעם שרדו מן העולם וכראיתא שם שהווא הי'
 מלך על עש' שבטי' ורחבע לא הי' רק על ב' שבטי'
 ובהי' הי' מתכזה לאמר שהוא גדול והשעי' אפילו על פתי של
 ניהס אין חוזרין בתשובה וכדל' טעם זה לא הי' ביחא לו
 בתשובה דאף אם הי' ב"ת ודוד י"ה לו מעלת צדיק וצדיק ימי'
 לכן מעלת הטויל מן ש"כ ב"ת וכן הטויל י"ה מוכח שכן
 גדולים וע"כ לא ביחא לו גם בתשובה דא"כ מאן אהני לי' שהי'
 פחילת הסטא שלו שפי' רוצה להגדל את עצמו אחרי שהוא
 מלך של עמל' שכו' ול"ל א"כ הק"ס חוזר כך עשה תשובה וז"ל
 מה אהני ליש שש"ס ח"י בחולות ב"ת גדולי' צדיקי' כמעלתן
 ול"ל הק"ס א"י ואתה וכן יש נטויל כנ"ב ר"ל דהי"ה ילפי'
 לה שצדיקים גדולי' כמעלתן שהי' ב"ת מקומו תחת כסא הכבוד
 וכמה שבעקי' ש"ב עומדין אין צדיקין גמורין יכולין לעמוד שם
 וחיי חיי' לך למיך שאין זה מעלה שיש טעם לרבר שכן
 מתפחדין מאיפת מ"ה הקטריגין על ב"ת כי י' רוצים הם ודברת
 פתיק' עתה הם ומטעם זה הן אין יכולין לזון עמם ואין יכולין
 לטויל כנ"ב וצדיקי' יש לכן תפנת זה וכולין לטויל לזון אחר לו
 וא"י ואתה וכן יש נטויל כנ"ב וא"כ י"ה לך מעלה יעודה על
 הצדיקי' מוכח כהק"ל ואין שום תמיד ולזה אחר ירכעם מן כראה
 וכיון שאינר לו הק"כ בן י"ה כראה טוב כקתר כמנו ואחר א"ס
 לא כעיתא והוא באופן זה שכבר העלתי הקושי' מה היה לו
 לעשות שאלות ותשובות כמין שאל' לו הק"כ א"י ואתה תפתת
 הוא י"ה כראה אלא כ"ל מעדין הי' הוא מקופק טעם זה שהי'
 עונג הטויל גם הוא לעונג גדול יחש וחק' מן שהוא יושב כהכל'
 מלך הנא' והשוכחי' לרבר הוא יחש לו שלא יוכל לזאת ולזאת כנ"ב
 הטויל הוא עונג עמד עמנו וזלתי זה שאמרנו שהטויל הוא העד
 שצדיקי' הם עדיפין ולזה כנ"ב ר"ל ח"י ואתה טויל כנ"ב הי'
 מקופק בדברי ק"כ ע"ה הוא הכתמתו בזה הטויל אם שהוא
 להטעמיו גם מעונג הטויל שלא יחא בחכום בבית האסורין או
 דלמא שהכתיבו גם שיהא הראי' שפירש שלא י"ה וכו' להקטין
 שם גדולים והוא באופן זה שיש לפרש מן מרופין אהא דקא' הי'
 א"י ואתה או י"ל שכלולם הסכר קיימת שצדיקי' גדולים וע"כ
 מקום ב"ת תחת כסא הכבוד אינו נפשו מעלה כ"כ כטעם אימת
 הקטריגין ולכן גם אין יכולין לטויל מן י"ה אפסד להם לזון
 עיקרין שש"ל אלא כסא הכבוד ושם הכניסה וא"י יכולין לכוין להם
 וע"כ

צדיק וא"כ הוא דוקא דבר ולא חייב דבר ואכלול מילתא פייני
 עוקר טרין זהו דוקא תליא כב"ר אבל לא כטל' במקנת וז"ל ומה
 אחר נפשו מסי' ק"א כע' לשפרי הווי' וז"ל ולמה לא עונת
 שפוס חליבא דכ"ע אלא כ"ל כתיבן הירושלמי טעם ערכוב
 חופיות העולם מווי' וזל' כדן הי' שדין מ"ס א' לטעמו ולא חיי
 דאפי' היכא דלא נכתב אלא מ"ס א' שדין לכתב ולהכא מ"ס
 סכא דלא ביחוס לערכוב וא"כ הכלל מווי' אלא מ"ע דלא שדין
 וא"כ גם נבי ונפלה דבר לא שדין וז"ל דוקא אכולה מילתא
 ב"ד חייבין וירבעם הי' ביטל במקנת ואחרי קא' אין לו חלק
 לעולם ככא עד דהדר רב אפי' ואחר נפתי כבכות'
 ואזכה ויחזר גם זה מענינו דירבעם בחלק ש' אחר עמר
 אחר הדבר הוה לא שם ירבעם מדבר הרעה וגו'
 מאי אחר הדבר אמר רבא אחר שותפסו הק"כ
 לירבעם כגדו וא"ל הוור כך ואני ואתה ובן ישו
 נטויל כנ"ב ע"ה א"ל מי בראש א"ל בן ישו בראש א"ל
 אי הכי לא בעינא ע"כ המאמר
 וצריך ביחוד ופאהבת הקינור אהדול לרבר ולטעמות הדיקוקים
 הנוסלי' כאן כוס התאחר אך זה זה שאמר מן כראה וא"כ מן ימי
 כראה וא"ל הי' הכי לא כעיתא מאי קא קייא לי' מי כראה
 שהי' שפע שהק"כ א"ל אתה ובן ישו וא"כ הוא כראה ומאילו
 לשאלה ולתשובה בזה עמד וכייתר קשה שאמר לו אי הכי לא
 כעיתא ר"ל דלא כע' לעשות תשובה ולמה בן כראה לישפ
 כצדק אשרש ויה דאיתא בספר נשמת אדם ז"ל
 שמשלוח שם כגדול שבר של צדיקים המזומנין
 לע"ב וגדול שבכולן הוא הטויל שעדיין
 הצדיקין לטויל כנ"ב ע"ס וסיוס לשוננו והוה השבר שאין
 למעלה הימנו וא"כ כן הוא יאמר שאינר שגם כהה"ו מי
 שלכו חזן לעשות לו תענוג כזה יכול למלאות בתענוג זה כהם
 פעמי' ובחשת כהם וכמה פעמי' מינו כנמר' ש"ת הוא מטיילין
 וא"כ ראוי וגם טעמנו טעם זה התענוג לכן כראה לי' לישב
 באופן זה עם דאיתא ;
 פלוגתה בסוף אין עומדין אי צדיקי' גמורי' ערפי
 או בעלי תשובה ערפי' וז"ל דל' כל מרה
 שהתנבאו נביאי' לא התנבאו לא לבעלי תשובה
 אבל צדיקי' גמורי' עין לא ראתה וזלתי לאהי' ופליגי
 אדרבי אבהו דאמר ר' אבהו במקו' שבעל תשוב'
 עומרין אפי' צדיקין גמורין אין יכולין לעמוד שם
 וא"כ צדיקי' גמורי' ובעלי תשובה מן שיהא בספק מי הוא עדיף
 מן וא"כ הי' א' מהם גדולין יכול לכונת כהוכחה נמורה שהוה
 עדיף מן בספק שלכח גדול הי' לו שאין כמותו שא"י הי' יודע
 שהוא המוכר ומושלם כעבודת כבודא יתברך שמו ופשיטא
 הצדיקי' השמשין את הרב שלא על שנת לקבל פרס אלא לעשות
 כיון קוים ואז לעונג גדול הוא לו מכיון דרך הישר וכן להיסק
 אם הוא טעם בזה כגון שהוא צדיק והוא מוכר שצדיק עדיף
 וככיחא לע"כ ויראה שם ש"ב מן עדיפי כדל' יסו' לכן זה
 לצינר גדול חק ששכרו נ"כ גדול עד מאוד ור' טוב הנפון לצדיקי'
 עכ"ל כיון ש"ב מן עדיפי וי' שכן עוד יותר ועוד טעמה
 בדבר שלא כיון דבר איזה דרך הישר לפני קונו אך הוא הטויל
 והי' מוכח שצדיקין מן עדיפי' ולזה כיון כהשבר נפשת אדם הי' ל'
 ששכר גדול הוא טויל ר"ל ששכר הטויל מוכח לכן שהצדיקי'
 עדיפי' וז' לכן לעונג גדול מן כיונו לכבוד הטיב וזלתי זה
 ששכרו גדול אבל לא הטויל שבר כענינו אלא שהטויל הוא העד
 הנוכח לכן שכן גדולי' ח"ת אך קדרי' מה דאית' כהשבר עוללת
 אפריים אהא דאיתא במקו' שב"ת עומדין אפירי'
 צדיקין גמורין אין יכולין לעמוד מפני שהמלאכי'
 מקטריגין עליהן ואף שעשו תשובה מ"מ יש בהן
 רושם בדברתיב ניכתום עונג לפני ובעבור זה
 מוכרח להיות מקומן תחת כסא הכבוד במקו'
 שאין רשו' למ"ה לעמוד שם כדי שלא יזיקו אותן

ביחוד שאלת
 בחלק ע"ה
 אחר אחר
 דכא אחר
 שפסם הק"כ
 לירבעם
 כגדו וא"ל
 כו' א"ל
 מן כראה וכו'

פ"כמה מן
 ככל נשמת
 חיים שביע
 גדול שכולן
 לפיכך הוא
 העיול

טעם ש"כ
 ש"ל כתיב
 שפסלי תשוב'
 עומדין צדיקי'
 גמורי' אין
 יכולין לעמוד

ביחוד שאלת
 דור דור
 למיך כו'
 כו'

מסכת אוהל יעקב סנהדרין

ומה מי שנתכוון לעלות בידו בשר חזיר ועל בידו
בשר טלה טעון כפרה המרתכוין לעלות בידו
בשר חזיר ועלה בידו בשר חזיר עאכו"ו : כיוצא
בדבר אתה אומר ולא ידע ואשם ונשא עונו ומה
מי שנתכוון לעלות בידו בשר טלה ועלה בידו
בשר חזיר עאכו"ו מי שנתכוון לעלות בידו בשר
חזיר ועל בידו בשר חזיר וכו' ושידך עם כגון כל בני עמ
צריכה דאי תני אשה הפירם ה"א התם הוא דבעי
כפר וסליח'משו דמעיקר לאיסור איכויאבל הא
דלא ידע ואשם ונשא עונו דלחתיר קא מבין
אפילו כפרה לא בעי קס"ל ואי אתמר ביה ה"א
הא דאיכא איסורא אבל הא דאשה הפירם
דהתירא הוא לא תבעי כפרה וסליחה קמ"ל : והו
גירסת שיטה דכו"י ובע שרה יוחסין הוא בנוסח אחר
וה"ל אשה הפירם וה יסלח לה ר"ע בי משי לר"א
קרא כמי ומה מי שנתכוון לאכול בשר חזיר ועלה
בידו בשר טלה צריך כפר מי שנתכוון לאכול בשר
חזיר ועלה בידו בשר חזיר עאכו"ו כיוצא בדבר
אתה אומר והוא לא ידע ואשם ונשא עונו הי"ד
בוכה ומה מי שנתכוון לאכול שומן ועלה בידו
חלב ועלה בידו חלב עאכו"ו כן הוא הגירסא
בעשרה יוחסין ואין כאן טעם שינוי מחוץ גירסא
דכו"י כ"א כזה דמס כבוד הוא משיל תרתי ככות כין פה דאשה
פירם וכין פה דלא ידע ואשם משיל שניהם לכשר טלה וחזיר
ונקט בעשרה יוחסין משיל כל דאשה הפירם לכשר טלה וחזיר
והיי דלא ידע ואשם משיל לשון וחלב : ופירש מה"ש הטעם
זשה דנקט מיניו ח"ל דלגבי כדריס שכן כאלו וחזיר נמי כאלו ולכן
משיל נבי כדריס לחזיר שחזיר הוא נמי כאלו אבל הו"ל דלא ידע
ואשם דחייבי בקרבן שבת על חייבי כריתות שהוא חמור לכן
משיל לשון וחלב דחלב כיוי ככרת וכו' ופירש עו' מה"ש והשתח
ניחא דאינטריק הכי פרי בכה משום דחין שוין ואין ללמוד חזק
מתכונת דהו"ל דאשה הפירם שהוא נדר והוא כאלו ה"א משום
הכי יש לו סליחה אבל הו"ל דלא ידע ואשם דמקמיין כחלב שהוא
ככרת ה"א דחין לו סליחה קמ"ל אבל עם כבוד דמשיל שניהם
לחזיר והו"ל הוא שדיר עבד כריתות אחריית בה"א דר"ע : ועתה
נקט הכלל בידן ומה דנקטין לך נמי גרסאות אילו דחילו כבוד
דמשיל שניהם לטוב ולחזיר וח"כ תרתי ככות שוין הם ופירש
הוא לעשות כריתות והו"ל חין חילקין חס הוא נתכוון לאיסורא
ועלה בידו הפירא כגון הו"ל דאשה הפירם שהו"ל לא ידע שבעלה
כפר לה ונתכונה לאיסורא או חס הוא נתכוון להפירא ועלה
בידו האיסור כגון ולא ידע ואשם שהוא לא ידע נתכוון להפיר
ועלה בידו האיסור דשניהם דין א להם שצריכין כפר ולסליחה כדיו
של שוגג שחייב קרבן על שגגתו ונסלח לו כן הוא ע"פ גירסת
דכו"י : אבל לפי גרסת דעשרה יוחסין ולפי פירושו של מה"ש
שפירש דנריך תרתי קרא משום דכדריס חין רק כאלו אבל
חידך קרא והוא לא ידע ואשם דחייבי תכרת וע"כ הוא משיל
לחלב והוא חמור וליכא לחיף דגדרי' ח"כ חין כאן שום כריתות'
דחין כדער יצאנו חזק ואיך לויף מיני הלל ליכא לחיף חייבי
כריתות מחייבי לאוין : וח"כ הוא כיון שאין לחיף ואנטריק הכי
פרי קדחי לגוסי' ואין כאן שום כריתות ואפשר לומר כאן נבי
קרבן דכתיב והוא לא ידע ואשם ונשא עונו שהוא כמי באשם י"ל
דווקא כמי הוא גונא שהוא נתכוון להפירא שהרי הוא חומר והוא
לא ידע ואשם ונשא עונו והו"ל הוא כמי באשם שזכו נקרא שוגג
דפרי חין לך שוגג גדול מה דכתיב והוא לא ידע אבל חס הוא
נתכוון לאיסורא וחף שעלה בידו הפירא י"ל דלא כמי לי' בקרבן
וכמוז שווי' לי' דאין לך חזיר גדול מזה שהוא נתכוון לאיסורא
וחיי חיי לך לחומר דחילף מקרא קרא דאשה הפירם שהרי נתכונה
לאיסורא והשם כתיב וה יסלח לה ד"ל דהאני פתם שהוא כאלו
אבל הו"ל דלא ידע ואשם דחייבי כריתות לא ואפשר לומר
שלקי היטך ככתוב כאן וכתב והוא לא ידע ואשם שבת לאשמועינן

חילוק
כין סבי
שישית
קידושי
כעניינה
שנתכוון
בשר חזיר
ועלה בידו
בשר טלה
צריך כפרה
(כו')

דווקא כזה האוסן הוא נחשב לשוגג וכמו ליה באש' אבל אסתכונן
לח'טות וחף שבת הפירא בידו חין זה שוגג כ"א חזיר חז"ל נבי
כדריס שהוא קול שפין לא כאלו לכן א"תם חסה הפירא דאית
לאשמועינן חף שתיים נתכונה לאיסורא כיון שהוא רק כאלו ע"כ
היסלח לה וזה כ"ל גדול וכדור לחזק כן כין שיטת החילו דכו"י
ודע שרה יוחסין וח"כ חז"ל דחייבינה כמסקן זה דיש להקטין
היכא דקא מתכוון לאיסורא וחף שבת הפירא בידו חס הוא שוגג
או חזיר יתשב וכמו תבין דכרי העלך דוד שחף הוא היה כאלו
מסקן כיון שחטא בבת שבת ה"א חזקן זה שהוא נתכוון לאיסורא
ועלה בידו הפירא וכדאי בחלק שח דוד חזי לגלע כיון ומכאובי
גדו עמיד ופירושו הוא שח דוד חזי לגלע כיון שכתבת הו"ל נבי
שלי שלוקחה פתוי כששת ימי ברשית פך ומכאובי גדו עמיד
שהו"ל עבלי כעמאוב שחזי לא דעמי ונתכונתי לאיסורא :
וכעת שדוד הפיתכוון לאיסורא ועלה בידו הפירא וחז"ל שדוד
לו שהו"ל הדלו ולא עבר שום ח"כ כ"א שח' מתכוון לאיסורא
והיה מסופק בזה ע"ד דיו שהוא היה יודע עשני שטות ההילו
משטה דכו"י לפי שיט דנ' שפגס עם כריתות וחתף לאשמועינן
דבר זה דלא תיעזב דווקא הו"ל דלא ידע ואשם הו"ל שוגג ומכאובי
מתכוון להפירא חבל היכא שנתכוון לאיסורא פרי חזיר וי"ל הו"ל
קרא דאשה הפירם דחף שהוא נתכוון לאיסורא כיון שעלה הפיר
בידו הו"ל שוגג חף לפי שיטה דעשרה יוחסין שמשיל לחלב חזין
עם כריתות וח"כ י"ל שכן הוא החמת דדוקא כי הו"ל גונא דהו"ל
לא ידע ואשם או חס הוא מתכוון להפירא הו"ל שוגג אבל היכא
שנתכוון לאיסורא וחף שעלה בידו הפירא י"ל שהוא חומר יתשב
ואין לחיף שחשק פירם ושחזי פתם שחייבי לאוין אבל חטאו
של דוד שהוא ח"כ והוא חייבי חיותו ב"ד וי"ל שדוקא כי הו"ל כתיב
והוא לא ידע זה הו"ל שוגג אבל חטאו של דוד הו"ל חזיר : ול"ל דוד
רשע' שניתת עי' יבין ונכח לומר שחין חזי יבול להכין חזיו נקרא
שוגג חס דווקא זהו שנתכוון להפירא וחף שעלה החזיר בידו
והקרא חזוכה חן והוא לא ידע וכו' אבל חס נתכוון לחזיר וחף
שעלה הפירא כיון הו"ל חזיר חזי חזי כחטא שלי חזיר הכיח חו
י"ל שחת מקבי' כשעט דכו"י ולכריתות דהתם וכין זה וכן זה הו"ל
שוגג וחף חזי שוגג כויכא חזו פה דוד כדקרא לשונו מי יבין להפירא
דבר זה שהוא חזוכה חס הוא שוגג חז' חזיר ולכן לא אשחיתות
מחול לי' ב"א מי יבין ח"ל הק"כ ספק לך ונכח לומר כין כך וכין
כך ספקי לך ועודקיה דוד מסופק בכרתי הק"כ כזה ספקי לך
חס הוא משום דכ"ל כאלו שיטה דכו"י חף שנתכוון לאיסורא
ועלה בידו הפירא חף זה הוא לשוגג יתשב וחף דוד הו"ל שוגג ולכן
ח"ל ספקי לך דחייבי הכי לכולי עלמא חן י"ל דהק"כ ספקי' כאלו
שיטה דעשרה יוחסין והו"ל חטא שגג חזיר והו"ל חייבי חיות
ב"ד ואין לו שום כפרה וזה שח"ל הק"כ ספקי לך י"ל דלכוי
דייקא לומר לך דכתי קלמר לו' הק"כ לוד ספקי לך ולא לחזירי
דחילו לחזירי פון דינו כמזיד חף לידך שחזי חף שח' תירון על
אותו חטא ולעולם מי שהו"ל מתכוון לאיסורא חף שעלה בידו
הפירא יש לומר שהוא חזיר נקרא ולכך ספק זה כהנך לומר עו'
שנתכרת נקבי' והו"ל ע"פ דאית בחלק דרש רבא מתי דכתיב לך
לכרך חטאטי ח' דוד רב' ע' נלוי ודוע לפניך דחי בעיני חו
כייפנת לידי חלל אפינת דלא לומר עבדא נכח לחזירי עכ"ל :
וח' בערבי ספחים ח' רב כהנא משום ר' שמעאל בר רבי יוחנן עמי
דכתי' למנחם חזיר לודו וזרו לניי שזנחין אותו והוא שחב בא
ורחש שלא כדת סק"כ מידת ב"ד כ"ד כזנחין אותו והוא עבד
אבל סק"כ נזנחין אותו והוא שחב עמי' שחזיר להשמיד לולא משה
בחיירו וכו' ופירשו הפוסקים' חף שחזר' סק"כ קרא לולא משה
בחיירו דמשמע דחילולי משה שערב ספקי' פירכנוו של הק"כ
להשמידם וח"כ משה כנחו להק"כ חז' ואי' לאו שח"כ ספקי' שחב בזה לא
הי' לכוננו אלף ש"י שהוא שחב כיה שזנחין אותו : ובילקוט
פסלים ל"ו אית' ש' נ"ל למנחם חזיר לוי שחזיר שחב שנו ע'
לך כ' סג' וזהו והנכח' והתפארת והכ"כ ש"י שהכירנו הוא שלו וזהו
שכחו שהוא התנח' ולא האנח' וח"כ יש כאן שני דעות ה"א הוא
סק"כ שחב כיה שזנחין אותו ונ"ל שחזיר הוא שלו ואין
מי שיכול לנכחו וכו' ופירשו חז"ל שחזיר חטא של דוד ככתב ה"א ע"פ
כנחו שדוד הי' בא כנחחו עם סק"כ וכדאי בחלק שח דוד רב' ע' ע'
תפני מה אמרי' אל' שחזר' אוקי יתק' ועקב ולמה לא חזירי
רב' ע' שחב כחזי נכסי ח"ל מנסי לך ועבדי' לך דלדרנה לא כודינכא
וחילו לידך מודיענת לך דחייבי לך כדכר ערוש (ע"ו)

ביאור מה
שח"ל דוד חז'
לגלע כיון
ומכאובי
גדו עמיד

ביאור מה
שח"ל דוד חז'
שחזר כפ'
כחז"ל חז'
חז' חז' חז'

ועוד אמר דוד אחרי שחטף כבת ששע ולא במד כנזוח שלו רק
 שהק"ה נכחו ואח"כ לא שהי' מנזוחו כדל' פיר' ו'א'ע"כ לא עמד בו
 ולא"ה דוד כשהתנבלות שלו אי בעינא מי כייפונא ליגרי ודיית
 מנזח אותך לך עשיית זאת שלא יאמרו עבדא נזח למארי'
 שהרי אני ואתה כנזוח זה היו עוולים כן הוא פירושו של דוד :
 אך תירוק זה הוא כיוון לאותו פירוש דל' למנזח מוזנר וזנר למי
 שהניזוח שלו ש"מ שהוא אוהב הניזוח והוא שבוז וע"כ גם דוד יפה
 א' דלעקב עשייתו כי היכא דלא לימרו וכו' א"כ ל' אידך פירושו דל'
 למנזח עוזנר וזנר למי שמתנחן אותו והוא שמה וח"כ אין עירך
 דמאי קאמר כי סיני דלא לימרו עבדא נזח למארי' אדרבא יאמרו
 ויאמרו כי הוא שבת' והוא מנזח בוז וכו' לנזוח : א"ל' מדוד
 היה אינו הוכיח למנזח שהוא אינו שמת' כמה מתנחן אותו כ"א
 אדרבא שהוא אוהב לנזח וכו' א"כ פירושו וזנר למי שהניזוח שלו
 ויפה עירך אי בעינא מי כייפונא ליגרי אלא כי היכא דלא לימרו
 עבדא נזח למארי' : והוא כוכח גדולה לדבר זה שהרי עוד יש
 לדקוק בדבריו של דוד שאמר לך למה תע' אתי ודע רבא מי לך
 לברך חשתי אלא דוד חרד רבש"ע גלוי וידוע לפיך דאי בעינא
 מי כייפונא ליגרי וכו' ולפום ריטוטא יש כאן לדקוק כמה שאמר
 דוד גלוי וידוע לפיך דאי בעינא מי כייפונא ליגרי אלא כי היכא דלא לימרו
 הוא גלוי ויכול למכשיליגרי' דלמלא הוא טועה בדעתו שמת' הי' יגרו
 כ"א אפוא עדי שמי אפטר הוא למכשיליגרי קמי רבנא הוא גלוי
 דאינו יכול הוא למכשיליגרי' : א"ל' מדוד היה לו הוכחה גדולה
 בדבר זה דאי הוה כפי הוה יכול למכשיליגרי' והוא ע"מ דאיית' בסוף
 הש"ס דאף חשיב התם שבעה שלא שלטה בהן יג' א"ה אף
 דוד לא שלטה בו כנח שאמר ולכי חלל בקרבי : והקשו שם
 בתוספ' א"ו וכו' דלא שלטה בהן יג' א"ה א"ה קבלו אנרא ותירוק
 בין שערב אדם רוב מנותיו וכנח יגרו שוב אין חטא בא לידו
 שהק"ה כיון שאלה שהתיר דוחק עמו להפחדק טן העבירה
 ולפ"י שיינו הק"ה כה מתאן ואלך שלא ישלטו בו יג' ע"כ בתוספ'
 כ"א שיינו וכו' שאמר דוד שפטר נפשי כי חסיד אני ליה הוא
 כיון ע"פ דאי' ביומא ורגלי חסידו ופטר נפשי כי חסיד אני ליה הוא
 כובש יגרו עדי רוב מנותיו ומשם ואלך רגלי חסידו ישמור שהק"ה
 ישמור אותו שלא יבוא שום חטא לידו ולכוננו זה אמר דוד
 שפטר נפשי שאת מחויב לשמור אותי ולמה כי חסיד אני שהייתי
 כובש יגרו עדי רוב מנותיו וא"כ שאני חסיד את מחויב לשמורני ע"פ
 ורגלי חסידו ישמור וכו' וכו' הוא מיושב שפיר מה שאמר דוד
 לפיך גלוי וידוע דאי בעינא וכו' ונחם כפל לשון שאמר גלוי וידוע
 שגלוי הוא שייך אעבר וידוע הוא שייך אעבר וכך אמר דוד מת
 העבר ידוע העתיד רוצה לומר עתה שהוא לפיך העבר שהייתי
 כובש יגרו עדי רוב מנותיו הוא ידוע לפיך דאי בעינא מי כייפונא
 ליגרי שפירי איה מחויב לסייעי בדבר זה כי כן כפי ורגלי
 חסידו ישמור : ואפשר לומר שתפילה היה זה כוונת דוד שהיה
 בא כנזוח עם הק"ה לומר שמהו יכול למכשיליגרי עלה על
 דעתו שהוא יכול כיון שהק"ה א"ל שאינו יכול א"ל שעל
 סוף זה היה דוד בא הניזוח זה אחרי שהיה ידוע שהוא כבש
 יגרו עדי רוב מנותיו וא"ה אף הק"ה מחויב לסייעי מו' א"ה ואף
 שהק"ה א"ל שהוא נכח אותו בדבר ערוה עש כז' זה אי אפשר
 הוא לעבור על מדתו שהוא מחויב לשמור אותו וכל חטא : וזוה
 עבין ההוכחה שהיה לו לרוד שהק"ה אינו שמת' כמה מתנחן
 אותו כ"א שנתן חפץ לנזח דאי לא פיתא הכי פרו למי טענת דוד
 שאמר גלוי וידוע לפיך שפירשנו שהוא גלוי לפיך שעד רוב
 מנותיו קיימי כובש יגרו וכו' מעת' אף את מחויב לסייעי שאכבד
 את יגרו וכו' א"ה אף שאתן כותף לכנות יגרי היה לך לסייעי כי כן
 כפי ורגלי חסידו ישמור ויפה אית לך לזיוור שזה הוא הניזוח כיוני
 וביקך ואם איתת הוא הדבר שאת שמת' כמה מתנחן אותך שפירש
 קשה שהרי אני יייתי כובש יגרו עדי עתה ועתה ששעתי שאני
 עומד ערך פנינא פיה לך לסייעי כמדתך ואף תהיה שמת' כמה
 שאני מתנחן אותך ומלאה הוה מעדי' ע"מ שאת' הוא כמדתך פירושו
 שפירש וזנר למי שהניזוח שלו שהוא שבת' והוא בעל כנזוח ולא
 שהיה לו הוא מנזוח וע"כ יפה א"ה א"ה גלוי וידוע לפיך דאי בעינא
 למכשיליגרי הוה כייפונא מתעם שאני יייתי כובש כבד ואף עתה
 היה טן הראוי אף טעם דלא לימרו עבדא נזח למארי' כלאמר
 שהוכחתי שאת אוהב הניזוח ודוק כי חתוף הוא : אף שפירשן כל
 זה הוא אינו אדוע כ"א להק"ה לרוד ושהרי לך אמר דוד

יאמר מה
 וחי' דוד הו'
 גלע כבון
 עכאובי
 גדי עמיר

ביאור הס'
 שאמר דוד
 שפטר נפשי
 כי חסיד אני

לפיך הוא גלוי דאי בעינא וכו' א"כ כל שנתן דוד היה להם דרך
 אחרת בוה שום אמרו אדרבא אין תירוק של דוד כלום בוה שהיה
 אפשר דלא לימרו עבדא נזח למארי' אין זה תירוק כלל שם סנהדרין
 כאופו פירש למנזח מוזנר וזנר למי שמתנחן אותו והוא שמת' והיה
 לו לנזח חילו היה יכול וזה שם התנבלות לרוד חילו היה פירש
 זה איתת שהוא שמת' כמה מתנחן אותו הוה לו לסייעי כמדתך
 ע"פ שאמר ורגלי חסידו ישמור והלא כבש עמיד יגרו אף כשכאף
 בסתר חוזה דבר עבירה לרוד וזוה בא לו הוכח' שכיון דלא לסייעי
 ע"פ כמדתך פירושו שהוא אוהב הניזוח הם אומרי' זה אינו שהוא
 מעולם לא כבש יגרו בסתר דלילו היה כובש יגרו חלילה שהיה
 הק"ה עובר על מדתו ושמיט' שהיה חסידו כדבר אלא שהוא
 עובדם לא כבש יגרו ואדרבא עוה עובד' שהוא עבר בסתר וכבד
 הקדמנו שום הוא עובד עי שהוא עובד' בסתר וכו' מכאול לכניו
 בדתיא חסידו חסידו ואף הק"ה כפי' כפי' מכאול לפיך ודוד
 שאמר שפטר נפשי כי חסיד אני הם אומרי' שהוא ערסא עמט
 כחסיד ופוא חפן וכו' שום החלוקה היה בין לרוד וכן שנתן דוד
 הוא ידע כעמנו שהאמת איתו שהוא כבש יגרו אף שפטר נפשי
 הוא אמר לפיך הוא גלוי אף שהוא נכבד עבדי פדוה' א"כ שהעקר
 הוא שהוא תלי אף הוא היה נכבד עמנו בנקשר אס עבר אס
 לא וכו' דוד מנזח רוצה לומר מנזח רוצה שם אומרי' ע"פ
 עלי שאני עברתי בקשר וע"כ כהא נחם מכאול זה לדי ופתה
 פיוע האמת שאתת איתי שכשתי יגרי אף בנקשר וכו' מנזח רוצה
 קמי שעלך מוטל לכניו ממותו חסד וע"כ לא את' מחול לי כ"א
 קמי ודוק כי ככון הוא וכו' הק"ה כפי' סבקי לך ואף כאן צריך אמי
 לפרש בוה ע"כ א"ה סבקי לך דמשמע שהק"ה מחול לו על
 אותן כמדתו והלא לפי פירושו דלפני לא שייך לומר סבקי לך
 שהרי דוד לא חטא כלום בנקשר : וכו' באשע מה שא"ל הק"ה
 סבקי לך אין זה פירושו שהוא מחול לו על כמדתו אלא כן אמר
 לו הק"ה לרוד תשובה נותנת על זה שהוא ביקש שיכנסו א"ל
 יאמרו שהוא חטא בנקשרות וא"ל הק"ה שהוא אין צריך קניין
 גדול מזה שאמרתי לך על שניאות מי יבין סבקי לך ומשם הוא
 מוכח שהאמת איתך שאת' ככשת יגרו בסתר ואין זה מנז'
 מה שעבר' עם בת שבע כעצת שנתן דוד מהם אומרי' שהיה דוד
 עובר בקשר וזהו עונשו שהק"ה הכשילו בחטא של בת שבע
 ולדעתם כ"ל לפרש בהא דכתיב ומתני' מכאול לפיך צריך להיות
 בידו התירא דל"כ א"ה הק"ה כפי' כפי' כפי' חטא לרוד כי לא א"ל
 חפץ דשע הוא אלא מה יעשה הק"ה שרונס רק לפרסם מעשיו
 של חפץ זה וזה הוא עונש הק"ה שרונס לפרסם מעשיו שהוא
 מוטעה הבריות ופירשנו עמו כחסיד והוא אינו חסיד וא"ה אפשר
 להענישו מפני חילל השם והק"ה כפי' בא בתחובלת עמו ואזה
 לידו דבר שהוא סתר שהוא אינו חסיד אלא כפי' כפי' כפי' כפי'
 הק"ה עגלה דעתו לבריות שהוא אינו חסיד אלא כפי' כפי' כפי'
 ענינה אין הק"ה כפי' כפי' כפי' כפי' כפי' כפי' כפי' כפי'
 שהוא עבר עבירה בקשר ואי אפשר להק"ה להענישו וע"כ
 ככשילו הק"ה כפי' כפי' כפי' כפי' כפי' כפי' כפי' כפי'
 הק"ה אינו חפץ להביאו לדי חטא כ"א לנזוח דעתו לעין כל
 שהוא אינו חסיד לרוד שהוא דע שהוא לא עבר כלום ואדרבא
 שכבש יגרו אף בקשר וע"כ ביקש מנזח רוצה קמי נדפדפתי שאת
 מחויב לנקות אותי מחסד של כמדתו ולחודיע שהאמת איתי
 וכו' א"ל לו הק"ה א"ה א"ה ראי' גדולה מזה שהאמת הוא איתך מהא
 שאמרתי לך על שניאות מי יבין דוד וזמננו על חטא של בת שבע
 דוד שניאות מי יבין דוד וזמננו על חטא של בת שבע שהיה היה
 מקופק בזה באשר שהוא היה עבדין לאיסורא ועלם בידו התירא
 שהיה הניזח שלו אס הוא יקרא שונג און ועלך הוא אמר מי
 יבין אלא א' שחול וסוכאי דוד הסתמרו שאותו חטא של ב"ש הוא ה'
 מנז' הכשיל שצריך להיות היוכסול דווקא באוסן זה כדפדפתי
 לפי' והכל הוא כוננת הק"ה כפי' כפי' כפי' כפי' כפי' כפי' כפי'
 להענישו על מה שעבר בקשר וא"ל למי טענת שוכאי דוד הי' עקר
 כוננתו שיוכל להענישו וא"כ א"ה א"ה סבקי לך על אותו
 חטא הרי עיקר פעולתו היה כדי להענישו וא"כ למה אמרתי
 סבקי לך ש"מ שהדן איתך שלא עברש כלום ואדרבא יש להוכיח
 מכאן שטעמוך שהוא כבש יגרו אף בקשר סתרי' והק"ה כפי'
 מחויב לסייעי להס אס לא חטמי שהוא כנזוח ויפה א"ה דוד כי יבין
 דלא לימרו כו' א"ה אין לך קניין גדול וזה שאמרתי לך על שניאות
 יבין

כאילו קשה
 בין דוד
 וסוכאי' סוכאי'
 דוד היה
 יודע בעצמו
 שהוא כבש
 יגרו לך קרא
 כעשו חסיד לא
 כן שוכאי'

ביאור הפסוק
שא' דוד גם
מודים חשך
עברך

ויבין שחיי לך לחילך עוד נקיון על נספחו' ודוק וכו' דוד גם מודי'
חשך עברך והוא בחסון זה שאמר דוד לפני סק' כה שחיי יש עוד
חשך ששוכחו יחיוקו טענתו וכו' גם מודים חשך וכו' יספר
טענות' וקול ע"פ מילפול' שהקדמתי כבר שיש טענות בפי' דמחז'

אי מכשול הוא דווקא שונג או מכשול הוא מויד

כפי טעמי והנפקא מיני' הוא זה דאי מכשול הוא דווקא שונג ואז
הוא קרא ונתתי מכשול לפניו הוא גם כן שונג הוא סק' כה מיחיל
מכשול של שונג לידו ואז יסד הקוסה לדוד ואחר לפק' כה אסאפה
דן על הנספדות ע"י מכשול של שונג ואחר כך לדונן כמוד
שהרי מה שקול עבר בסתר עויד היה ואז יש טענה לדוד
א"כ אתה דן שונג כמוד וכיון חילל' שום זה היה טענתו שניאות
מי יבין כדפרסתי לעיל ועל זה הודם לו הק"כ' והוא שחיי לך
והיו כוח טענתו מהם דומים להא דאי' חלק' שלמה כאו בעלילה
קין ועשו ומכש' קין דכתיב גדול עובי מוסתו וכדאכתבו בסמוך
באריכות ועכ"פ שחכם תעוררם הוכרח הק"כ' למחול להם וכן
גבי דוד חשך לומר דאף שהק"כ' הכיח מכשול לדוד כדי להענישו
אין שהוא בא בעלילה כשעוכה נכחתי זו א"כ אתה דן שונג כמוד
והיו שום חילל' שום וע"פ אית' עלילה סוכרת סק' כה למחול לו
אך אם לאמר שהיו ונתתי מכשול הוא חף עויד שום עויד פקרי
ומכשול של פון ואז כיון שהק"כ' יכול להשילבו ע"י מכשול של מויד
ולדונן על אונן מויד שערר בסתר ואז אין שום טענה לדוד
שחיי אין כאן שום חילל' הסם כיון שהוא מכשולו כמכשול של מויד
וענישו על מויד : ועצה תבין מה שאמר דוד גם מודים חשך
עברך רובה לומר מה שאת הוכיח לי מוס שאמרתי לי על השניאות
מי יבין שחיי לך וכיון שאת מחול לי מוס הוא הוכחה גדולה שאין
זה מודי המכשול לחיל' הים מוד המכשול החף מחול לו הק"כ' כה
שהרי עיקר הטענה היה של הק"כ' כדי להענישו ומשחל ש"פ
שאין זה מוד המכשול ואז תירוצו של דוד תירך בדלעילי אף שעדין
יש להם טענה על זה דעדין הם ואשרו שאין לדוד שום תירוץ ומה
שאמר כי יביי דלא לימדו וכו' אין זה כלום כי אדרבא הק"כ' שחך
במה שזכרתי אונן ואם האמת אתה שאת לא עברת בסתר
ואף כהשת יגרך בו ודאי שהיה הק"כ' טעמיך ומדלא טעמיך ש"פ
שעברת בסתר והק"כ' הכשילך בבת שבע שהוא שונג כשיטת
דמוי וע"פ נביכות' דסם וכיון שאת שונג אז טענתך טענה א"כ
אתה דן שונג כמוד והיו חילל' הסם וא"כ אתה בא בעלילה מהו
היה שלמה דלעיל שכלו בעלילה והוכרח סק' כה למחול ע"פ
הכרח ואין כאן שום נקיון עדין על הנספדות אלא כך תעשה לי
אם אתה רוצה לנקי' מנספדות גם מודים חשך עברך רובה לומר
שעברת ומודיע לכל שהלכת' כאותו שיטה דפרשה יוחסין שלמי
אותה שיטה ו'ל דקטת עלי בבת שבע שאמי נכבדותי לחיכר ואף
שעלם בידי התידי למודי כחשך ואז הוא ראיה גדולה מוס שאת
תשיכך לי שאין חשך בטענתם' שהם אומרים שום הוא מכשול
כיון שהוא מכשול של עויד ואז יכול הק"כ' לדונן על העויד של
בנספדות ואין כאן שום חילל' ולמה הק"כ' שחיי לך כיון שעיקר
מחילתו היה להשילבו כמוד זה כדי להענישו על הנספדות
ולמה שחיי לי אלא ש"פ שסאשת שהוא לא עבר בסתר כלום
ואדרבא ככש יצרו וסיס בדוקל' שישוה הוא כולל מחיותו החטא
אלא ש"פ שהק"כ' אוסה הנכחון וסוף עמוד עמו בכיחון זה ויסס
תירוק דוד כדי שלא יאשרו עבדה נכח לפאריו וכו' שיה' עוד דוד
וא' דלא לשתעו בו רבך רוצה לומר שהרי בוס הוא פלוגתא וחילק
גרסאות בין שני שיטות האילו בין שיטה דמוי ובין שיטה דפרשה
יוחסין ואם אתה רוצה לנקי' מנספדות מודיע זאת שהיוסכס
הוא כאותו שיטה דפרשה יוחסין דאין שום נביכות' ואז י"ל
שחטא שלי לעויד יתסב ואעפ"כ את מחול לי ואז היה לי לראי'
ככונה דוק הטיב וחיל' הק"כ' שחיי לך וכאן עשיטת קסס
נקוסי ראשונה בוס שאמר לו הק"כ' שחיי לך והלא בוס
לא ביקש שום מחילה על הודים כ"א שיכרד ק"כ' שהוא לא
חטא כנספדות וינקוהו מחשד של נספדות וא"כ שאי שחיי לך
דקאמר הק"כ' : ונדאף לי לישב באוסן
זה סק' כה שחיי לו שבו שהוא אחר לו כבר על שניאות מי יבין
שחיי לך בוס הוא מנוקס טענתו שוכחו בלי שום פקפק
פעולם ומה שהקסה לו ע"פ שאמר גם מודים חשך עברך אין

זה כלום וכו' ע"פ שקדמתי לעיל שדוד היה מנוקס בוס שאמר
לו הק"כ' שחיי לך על שניאות מי יבין אם הק"כ' שחיי לך
כאותו שיטה דמוי ואז היו דינו כשונג דעלמא וע"כ אחר לו
הק"כ' שחיי לך שמירוש בוס שאין גרף כ"א פליחה וכו' שחיי
לך שהוא פליחה בעלמא חור' ל' שק"כ' הסכים כאותו שיטה
בעשה יוחסין ואז היו דינו כמוד ולא כגוי כפליחה ומה
שאמר הק"כ' שחיי לך רוצה לומר דווקא לך ולא לחארינת
ולמה כן מפני שיש לך תירך ע"פ דקאמר דוד לך לבדך חטאתי
דררשין מוס דאי בעיכז היו כייסילת ליגרי' וע"כ גם הק"כ' כה
דמו לו דקאמר שחיי לך דתבית לך היו כמותר אלא שרעו לו
שאותו תירוק שחמרת לך לומר דקאמר הוא תירוק וא"כ הוא
ש"פ דמוי הוא ואז טענתו טענה וטענת שוכחו שרעו לעשותו
כשונג ולומר שהוא בא בעלילה לומר א"כ אשה דן שונג כמוד
אינו טענה כלל דא"כ לא היה לו לומר תבית לך רק שחיי לך
והוא שאמר לו סק' כה על אונן שאלם שהוא אחר גם מודים חשך
עברך ומירשנו שהוא ביקש שערות שחטא שלו הוא כחשך
למודי וכו' ימים מכבדו שטענתו טענה ועירך שלו הוא תירך
לו"ל לו סק' כה דלא חמרתו שחיי לך וא"כ תבית לך הוא מיותר
אז"ל שבו כירדתי לך בספק שלך שחייתי מנוקס חס חטא ש"ך
הוא נחשב לשונג און למודי וע"כ חמרתו לך לומר דווקא לך
ולא לחאריני טענה שהוא מוד וע"כ לחאריני לא וא"כ אין את
גרף לנקי' יתר מוס דדוק כי נכון ומתוק הוא : ולפי' כ"ל לישב

הא דאיתא בפ' ואיר' בגלחין וידבר דוד את
דברי השירה הואת אל הק"כ' בה לדוד דוד שירה
אתה אומר לפני על מפלתו של שאול חיך
אילמלא אתה שאול והוא דוד כמה דוד אברתי
מפניו והיינו דכתיב שניון לדוד אשר שר לה' על
דברי כוש בן ימיני :

וכנה שהאמר הוא גרף ביאור הוא דקאמר אילמלא אתם שאול
והוא דוד וכו' אין לו שחר כלל ואף ששירוש דש"י ועוספ'
וגם מהרש"א כ"א פירש כמי שצננו ועם כל זה לא נתקדשה
דעתו ופשיטא שדבר זה גרף ביאור שא' שניון לדוד אשר שר
לש' על מפלתו של שאול וכי איהו שניון כי בוס שהרי בוסו העולם
הוא כך שכל א' הוא שחך בחספת שוכחו ושאול הי' רודפו ויורד
עמו עד לחיו ולמה לא הי' לו לומר שירס על מפלתו וכו' לישב
בחסון זה שהרי דוד הי' כתבט לפני הק"כ' בכל הטענות
וכטענת גדולת שיהיה לו תירוק על חטא שלו וכבו שהוא אחר
שירס על מפלתו של שאול נספר תירוץ של דוד וזה שניון לדוד
שהוא כעצמו סתר כל פנתי' שלו :

דאיתא בערבי פסחים א"ר כהנא משוב רבי
ישמעאל בר רבי יוסי מאי דכתיב למנוח מומוד
לדוד וזמרו למי שמנצחין אותו והוא שמה בא
וראה שלא כמיודת ב"ד מידת הק"כ' בה מיורת ב"ד
נוצחין אותו והוא עצב אבל הק"כ' בה נוצחין אותו
הוא שמה שנאמר לולא משה בחיור

ותעוה הוא עמוד אף הק"כ' עשה בוס שיכתוב בתורה שהוא
פיענוח עמשה שהו' ל' ד וכותן מקום לטעמי' וי"ל ע"כ כדושימו
שכתוב דווקא משה שהוא שמה בוס שמנצחין אותו וכאן אין מקום
לעשות כי הכל יודעים ויבינו שהוא פיענוח סתוב עשה זאת
ואף שוא הסמייע דכבר וע"כ הוא שמה : וכו' ע"פ דאיתא

במדרש רבה קהלת והאלהים יבקש את הגרף
וקא חשיב שם הרבה רודפי' ונרדפי' ומנחון אף
משה שהיה גרף מפרעה והאלהים יבקש את
הגרף וטבע לפרעה וכל חילו בים ובתר במשה
שהוא הגרף

וא"כ

ביאור הפסוק
שא' דוד גם
מודים חשך
עברך

ביאור הפסוק
שא' דוד גם
מודים חשך
עברך

לקראתו וכו' מלך שכמוהו יעבוד ע"ו א"ל מלך
 שכמותו יודגנו בנו מוטב שיעבו ע"ו ואל יתחלל
 ש"ש בפרהסיא א"ל מ"ט נסבית יפת תואר א"ל
 יפ"ת רחמנא ער"ו א"ל למה לא דרשרת סמכותן
 דסמך ליה ביה יהו"ל א"ש בן סירך וסורה וכו' יט
 כחן לדרקן כדברי חזשי שקח לו מ"ט נסבית יפ"ת דמשיע טיבי
 רינה לתלות כוס פונסו של דוד זה שיקנגנו כנו משום יפ"ת ואין
 זה כדאי כשכל חטא זה הקל לטות פגשו שיהרגו כנו והלא
 לכל חן הכן נעשה טיח לחסיו לדותו ולהלקותו כ"ח ססית
 לצדית טובו הים לו לקושי לתלותו חטאו כח"ח טיח בת שבע
 וסדתי חף קרס ח"ל כפי סחיתת חיש הש בחיקו וכגדו לא
 עמדתו וכו' כן סהא על ח"ל לא יקנה וח"ל חף חושי פניו לו
 להוכיחו בחטאו זה לא כפי"ת וכו' לטוב כח"ח זה שחשי חף כוח
 פתכוון להוכיחו בחטאו של בת שבע שהיא ח"ל חך שהיא ידש
 מדוד יש לו תיקן של חטא של בת שבע והוא רינה לסעוד תירוגו
 וזוה הוא נסתר ב"ש"ת ופ"כ ח"ל ע"ט נסבית יפ"ת והוא זה סדתי
 קדמינו שזירוגו של דוד הים ח"י בעינא חוי כפיטנא לזירי וח"כ
 סוי דוד מחזיק עגזו הדוח חכי כייף לזירי וחיתת ברש"י

פ' כי תצאו וראית בשבי אשת יפת השקרתה בה ולקחתה לך לאשה

לא דברי תורה אלא נגד יג"ה מוטב שיכלנו כשר תמננת שחוטת
 ואל יאכלנו כשר תמנות כבילו' וחי כחי ברש"י סה כי יודיע לחישן
 קורר ומורה וכו' זה הכניס שכן למון ביתו זה הי"ל סלך מלך לו
 שכן בתוך ביתו טהור כן קורר שהלך חרז יכרי וכו' פתיך
 דברי חזשי שדאס מדוד הים בוקס לפסוד ע"ו וח"ל מ"ך שחיתך
 יפכד ע"ו וח"ל מ"ך שחיתו יהרגו כנו מוטב שיפכד ע"ו וח"ל
 יחלל שם שמים כפרסמ"ו והים קסמ לחזשי הלל יש לתלות בחטא
 של ב"ש שהוא ס"ו והוא ככל תקום סוה למסית ודחיה שכל מקום
 כנ"ס אחריון גילוי עריות וע"ו וע"ו וח"ל כ"ס לו עזר לפסוד ע"ו
 ונלא די לו בחטא של ב"ש ח"ל ש"ס לך פירך חוי בעינא כפיטנא
 לזירי שפתי שהוה החזיק עגזו דמי כייף לזירי וסא חוי' להכחישו
 דחינו כן ול"א מ"ט נסבית יפ"ת ר"ל ביק שחת אחרת דחית מי
 כייף לזירי ונלא לא הפירח התורה יפ"ת כ"ח כשכל יג"ה ותינת
 הוא למחן דלא חתי כייף חבל מחן דמי כייף כוחך וזמה לך
 לכסוף יפ"ת ח"ל שאין יכול לבייף יכר וח"כ חטאת כבת שבע
 ולמה לך עול פסוד ע"ו ול"א דוד יפ"ת רחמנא שרי ר"ל מ"ל
 לומר טעמים חתי אומר שחשני' התורה בלי שום טע"ו ואין חילוק בין
 מי כייף ללא טע"ו כייף ל"א לו חזשי שחוכה הוא הטע"ו כח"ל וכו'
 מ"ט לאדרשת סמוכות"ל שהיו התורה לכך נסבית יפ"ת והים לחיס ב"ס
 וח"כ שהתורה העידה סמוכו להוליד כן סורר וח"כ לחיה התורה
 סתורה ח"ל דלא כני בלחו הים חמשי יג"ה וח"כ שוכח הטעם
 בתורה וח"כ שוב חין לך תירוק כבת שבע ודי לך כוה לתלות ואין
 חת צריך לפסוד עזר ע"ו כי חף ע"ו הראשונים לך לבנה וק"ל :

ולפ"ו ג' שזוה כוונה הגמ' במסכת ברכות מזמור לרוד בכרחו מפני אבשלום בנו מזמור קינרה מבועי ליה
 וכוח ע"ס הא דלשיל סכרי חכת זה שזולד לו
 אבשלום שהוא כן סורר הוכיח לו חזשי שאין לו שום תיקן על
 חטאו של ב"ש וח"כ קינא חכשו לי וק"ל או ר"ל פ"ס הא דלשיל
 שזירוגו של דוד שהים אומר כרו סלא וימרו עבדא נכח לפחרי
 הוא נסתד חכת שהוה הים כרדך ואם סק"כס יכול לבנה רודשו
 סכ"ס שהוה יכול לבנה כרדך וח"כ חין טענתו טענה ול"א
 חזירי לרוד ככריו חמשי אבשלום כנו עוזר קינא עכשי לזירוגה
 לומר דקשה ל"א הא דח' חזירי לרוד ככריו שהים חזיר כפ
 כריותו שזו הים הוא כרדך וע"כ הוא כרית וכוח זה נסתד כו
 תיקן שלו ככ"ס וחף שלכסוף הוא נחשו לאבשלום עכ"ס בעת
 כריותו כוה הוא כרדך וח"כ קינא חכשו ליה ותיקן סם שפכ"ס
 סתם כן מרחשו וק"ל : וחזיר לענין הרחשו קדח"ד דוד
 חל יחשלו כו' חזיתם שלח יפתו סורחני וכו' בחינה טענה
 הוא כ"ס שא לא יכתוב סורחני וכו' לטוב בחזון הסטוט מחוד והוא
 ע"פ דא"י בע"ו אריב"ל לא עשו ישראל את העגל
 אלא כדי להורות תשובה שנאמר וכו' ויתוהיה ודי
 לבקם ליראה אותו כל הימים והיינו דא"ר"י משום

פ"אור כנח"ה
 עוזר לדוד
 קינא טעמי ל'י

רשבי' לא היה דוד ראוי לאותו מעשה דברני
 ולכי חלל בקרבו ולא ישראל ראוי לאותו מעשה
 דכתיב מי יתן והיה לבקם וכו' אלא לומר לך אם
 חטא יחיד אומרים לו כלך אצל יחיד וזה חטא
 ציבור אומרים לו כלך אצל ציבור וצריכא דא"י
 אשמועינן יחיד ה"א משום דלא מפרסם חטאיה
 אבל ציבור דמפרסם חטאיה אימא לא צריכא ואי
 אשמועינן ציבור ה"א משום דנפישו ברחמי אבל
 יחיד אימא לא צריכא והיינו דא"ר שמואל בר
 נחמני א"ר יונתן מ"ד נאם דוד נאם הגבר רוקם
 על שהקים עולה של תשובה

ולפום ריכטח סה דלא שייך כלל לדרוש דה סתחתי ישאלו להקטילי
 על הא דחזר ר' שמואל כ"כ נאם דוד כן מי נאם הגבר רוקם על
 רינה לומר רשבי' שהוה הקים עולה של תשובה דמשיע דמשיע
 כלמוד פשוטה כמיו שהוה חטא ועשה תשובה ונתקבל כן ל"א
 יעשה תשובה ונתקבל וח"ל לפי דרש זה משיע מדוד חטא ונלא
 חתי רשבי' חזר בשבת כל סאור דוד חטא אינו אלא טועה וח"כ
 כיון שלא חטא הא"ך הוה הקים עולה של תשובה ויש לומר בקל
 שכן חזר רשבי' כל האומר דוד חטא אינו אלא טועה פירושו
 הוא שח"ל לא חטא כדרך כל החוטין חכת תאות יג"ה כ"א כדי
 להורות תשובה וכל סאור שהוה חטא כדרך כל החוטין אינו
 אלא טועה כ"ו גודת הקום היתב עליו כדי שיחטא ויעשה
 תשובה וזו שח"ל רשבי' נאם דוד כן יש נאם כגבר רוקם על
 סקים עולה של תשובה : ועדין צריך מיד חתי הקים וכו'
 חיה תקומה הוה עשה לתשובה דמשיע לא וו שגלמוד חמנו
 סיעשו תפיכה אלא חף עשה ח"י פשוטה ע"ו לתשובה וזה הוה ח"י
 כפשוטה ח"ל שח"ו ע"ו דחיתא פלוגתא ח' דר"י ערד"י ח' עכ"ל
 פשוטה ערד"י : וכאן שח"רין מדוד לא הים דאוי לאותו
 מעשה כ"א להודת תשובה וקסא למה לו לבק"כ שגזר עליו
 שיחשו ויעשה תשובה וילמוד עמנו שתיך החושי שיעשה תשובה
 ויקבל עמנו ודי לגדה כשפתה כשיחשו מי שיחטא ויעשה כק"כ
 כגזירתו שיעשה ויקבל עמנו וטוב ילמדו עמנו דרית
 סכחים אלא עזר לפסוד שכל כך תשובה חכיבה לפני הק"כס עד
 שפכל תשובה גדולה מדיקין גמורי' ע"כ חף הוא גזר שיחשו
 ויעשה תשובה וזו שאמר רשבי' נאם דוד וכו' שהוקם על סיקים
 עולה של תשובה שהוה עשה תקומה לתשובה למקומה וחשבות
 שהיו גדולה מדיקין גמורי' וק"ל :

גם דברי התוספ בר"ה וצריכא פי' לכתוב השאה וקבלת תשובתם ע"כ
 ונ"כ נראה לטוב טאמין זה
 וזו שם כחן לדרקן כפי דקאמר דחזר ריב"ל לא עשו ישראל
 חת העגל אלא כדי להודת תשובה וטויו דא"ר"י תשוב רשבי'
 לא היה דוד ראוי לאותו מעשה ולא ישראל היו ראויין לאותו
 מעשה וכו' ואין קסא הוא למה חזר ריב"ל לא היו ישראל ראויין
 לאותו מעשה ולמה לא ח"א חף הוא כיון ר"י משום רשבי' שאמר
 לא דוד הים ראוי ולא ישראל וסוה לא ח"כ"א ישראל לא ה' ראוי
 ולא הוכיר דוד כלל אלא כ"ל דר"ל כל ר"י משום רשבי' פליגי בהא
 דפליגי בה כפי תנאי במוק הסותפין בהא דחזר רוד ולכי חלל
 בקרבי ח"א שלא שלט בו יג"ה וח"כ נערי הוא דקא חזכרי
 שמתחרט על עובו : וח"כ חף קריב"ל דקח"ל לא היו ישראל
 ראויין לאותו מעשה ולא הוכיר דוד משום שהוא ס"ל שח"ל דחזר
 דוד ולכי חלל בקרבי נערי הוא דקא מדבר ל' וח"כ אין לו שום
 לומר לומר שחף דוד לא הים ראוי לאותו מעשה משום דכתיב
 ולכי חלל בקרבי בקרבי אדרכא עכאן דא"י ששלט בו יג"ה וסאן
 דח' שחף דוד לא הי' ראוי לאותו מעשה הוא דח' מ"ס שח' דוד ולכי
 חלל בקרבי חין יג"ה שולט בו : וכוה תבין דברי התו' שהריסוך
 לזו כנ"ס הוא עומס ככריותא חוישראל דוד דמשיע עשות לזון הוא
 וצריכא פירושו סה"ל צריך לבק"כ לעשות זה שיחטא ישראל דוד
 שאז שטיהם לומר להורות תשובה וכו' וקסא לפו להתוספ' וסלא
 לריב"ל דלא קאמר כ"א ישראל לא היו ראויין חלל דוד לדעתו פי'
 דאוי וזה ש"א ולכי חלל בקרבי סלא הוא דא"ר ערד"י הוא דקא מדבר
 ל' וח"כ הא"ך חתה עשה מטיהם הנדבות' וזוה פירושו פשוט'
 צריכא ע"ל פלוגת חטאם וקבלת תשובה רינה לומר לא כח"א ע"ס

סכר

ביאור
 דוד וכו'
 סלא י
 סורר

ביאור שח"ה
 כע"ו ח"ד
 נאם דוד נאם
 סכר רוקם
 על סיקים
 עולה של
 תשובה

ביאור תוספ
 וצריכא לזון
 חטאם וכו'

ביאור
 ע"א דוד וכו'
 עכ"ס

סדר שהקריב את קח אסק"ס כה שהנידך לגור שיטאו זה אינו
אלא חטא שדוד הוא חטא כלי שום נזירת המקום אלא תחי
ונריבא פירושו הוא שריבא לכתוב חטאים וקבלת פטוכם שהיא
אין שיהי' בין שחטאו ועשעם וכן שחטאו ע"פ נזירת המקום
על"ם אבו דריון שחטאו ונתקבלו בתשובה ובשמיך היו חטא גדול
ישראל בע"ז דוד בנ"ע ואעפ"כ נתקבלו וכן כך וכן כך כלמוד
עשויים שקבלו בתשובה וק"ל כנ"ל פי' התוס' : ובה חבוא אל
הביאור כהא דא' דוד שלא יכתבו סורחמו והוא ע"פ :

ביאור ע"פ
דוד וביקש
שלא יכתוב
סורחמו

ביאור מאת
בע"ז מ"ד
א"ס דוד כח
הנדר קוקם
על שהיקם
מולת סל
תשובה

וע"ז ח"ל הק"ס כה עתיד שלמה כן לומר בחכמתו
היחמה איש חס בחיקו ובגדיו לא ימרכסו היהלך על גבי נחלים
ורגליו לא יבוכו כן הכה אל ח"ל לא יקנה כל הנזע בה ואף
כאן יש לדקדק למה ל"ל לק"ס כה להביא ראיה מעשלי שלמה שהוא
המשיל להלכה על גבי נחלים ואמר כי כהא אל ח"ל כל הנזע
בה לא יקנה וטוב ח"ל לומר הלא כתיב בתורה לא יקנה ח"ל
שכן ח"ל הק"ס כה דוד טועה חס בדעתך שאת חסר דאי בעינא
הוי כייפינא ליצרי וח"לך עירוף על ב"ש ועל ית' א"ל לך עירוף
וע"כ לא כחא לך שאכתוב כל הפרשה כולה שאתה יתירא שח
יחמר חטאו של ב"ש הוא חטא ויס"ת ח"נו חטא ולדעתך הוא
איכסא וע"כ לא יחא לך שאכתוב כל הפרשה כולה וחדרכא טועה
אתה כזה שאני הוא כיווד דאף אילו בעית למכפי' ליצ"ל לך הוית
יכול למכפי' ח"ל חטא של ב"ש הוא חטא חטא של ית' הוא ח"נו
כלום ח"ל כשאני כותב כל הפרשה כולה הוא לטובתך שאפשר
הוא חטא ולטובתך הוא שאכתוב כל הפרשה כולה וזהו
הוא חטא ולטובתך הוא שאכתוב כל הפרשה כולה וזהו
מכית רא' ושלמה רוצה לומר שאף שלמה היה בטעות כזה ולכבוד
כודה והוא ע"פ דאיתא כ"ס כהן גדול לא ירב לו נשים ולא
יטה את לבבו אמר שלמה אני ארבה ולא ישו
את לבבי וכתבי ויהי לעת זקנת שלמה נשיו הטו
את לבבו וכו'

ביאור בעל
מ"ש שק"ס
לדוד כה
עתידי שלום
כך לומר
בחכמתו
היחמה וגו'

וע"כ המשיל שלמה דווקא דכר זה דא' ל נחלים לומר ששם
שלא יחמה איש חס או יהלך על גבי נחלים הלא אי אפשר הוא
שלא יבוכו כן הכה אל ח"ל כל הנזע בה לא יקנה כי הוא היה
מנוסה כזה וע"כ הביא לו הק"ס כה ראיה זו מפלטה ואמר עתיד
שלמה לומר בחכמתו רוצה לומר בחכמתו אחרי שיחכם בעסק
זה ויראה שהוא בלתי אפשר ואו הוא יאמר כל הנזע בה לא יקנה
וע"כ אף חסא טועה בכר זה שאת סוכר בדעתך שהיה יכול
למכפי' והוא ח"נו כן ח"ל ית' לך חטא דכ"ס ולטובתך הוא
הוא שאכתוב כל הפרשה כולה וק"ל : ח"ל
הא דא' ח"ל הק"ס כה עתיד שלמה כן לומר היחמה איש חס
בחיקו או יהלך על גבי נחלים ורגליו לא יבוכו וכו' ע"פ
דאי בגמ' יצחק בר אלישב היה מתפלל כל יומא
רחמנא לשוכינא מיצ"ח שמע דבית' אמר' מאי
האי הא כמה שנין דפריש אולה קשטא נפשה
וחלפי קמי' בין האילנות היכי דהוה יתי' וגריס אמר
מאן את אמר אנא חרותא דאחר' מן יומא אמר
השמיעי לי וכו' וכיון שבא לבית' הוה קא מחממא
תגורא אויל וסליק לגורא אל' מאי האי אל' כך
וכך הוה עובדא אל' אנא הווי אל' אנא מות'
לא יאסורא קא מכיון וכו' :

ביאור מה
דסתכלל דוד
דלא יטעו
ב' רבין
באופן אחר

וכבר כתבתי דחטא של דוד הוא ג"כ דאיתו מתכוון לאיסור הוי
ועל זה כידו התיירא וע"כ ח"ל הק"ס כה עתיד שלמה כן לומר
היחמה איש חס היהלך על גבי נחלים כן הכה אל ח"ל ח"ל ח"ל ח"ל
שהו הוא ענינו כהכית דבי יתחן בר אלישב וק"ל :
ובאופן אחר ל' לשב פא דאית' דלל לשתעו בי רבנא ח"ל הק"ס כה
שכני לך וקשה חדא חדך סיך לומר איהא דקא דלל לשתעו בי
שכני לך שהוא עשעם שהוא עוחל לו והוא אינו ביקש כ"א שלא
ישעמי ב' רבין שלא ירשו הם מחטאתו וגדולה עו חדך הוא
ביקש דבר שלא אפשר הוא הלא חף חס ונא ב"ק ויתמר שהדין
עם דוד כיה שהוא מחולק עם שוכני' וסלל חי'
ב' הוהב במעשה דתגור של עכנאי שויצא ב"ק
ואמר הלה בר' אליעזר בכל מקום ועמור ר' יהושע
ואמ' אין משגיחין בבת קול ובכרחהו לרבי אליעזר
ואף גבי דוד אפשר לומר שאהני תפלתו שאמר
דלא לשתעו בי עד דכתב עליו וו' עמו שהלכה
כמותו בכל מקום עם כל זה מאי אהני להו לרבנן
אם ירצו לא ישגיחו וכו' ל' לשתעו ע"פ דאיתא בה"ר
א"ר יודא א"ר ביקשו למנות ע'א' באת דמות
דיוקנו של אביו ונשתחאה לפני' ולא השגיחו וכו'
יצאה ב"ק ולא השגיחו יצאה ב"ק שנית ואמרה
לחם R 2 ג ז

ביאור מה
נריבא למת
חטאים ועש

ביאור מה
נריבא למת
חטאים ועש

להם המעמך ישלמנה כי מאסת כי אתה רבחד
 אני : ופי' דם' המעמך תשלמה וכי עליכם לשלם
 קטלנוי עונשו לחדם שאתם מואסים בו בשלמה לומר שאין לו
 חלק ע"ה כי אתם תבחרו ולא חיי הנה לומר הלא דבר תלוי כי
 לתי שארנה ליתן לו חלק ע"ה ונחמה כאן שב"ק כחשון שרנה
 להכריע בדבר הלכך לא השגיחו בו ופי' ב"ק כפי אהרה לם
 זאת חף סוד כירכס שלא להשגיח בב"ק בדבר שלם אבל בחלק
 ע"ה חס יס לו ואין לו חן זה כירכס טחף חס יסיה כדכריכס
 שומר קדון חן לו חפ"ה חמי אשעם לפנים עשורת שדן ואתן לו
 חפ"ה ולזה חף כלן בוד שבקש דוד וחמר דלא לשמעובי רבין
 שלא ידרשו מחשבתו ופי' חק"ה שבקי לך רנה לומר מה שאת
 עבדש דלא לשמעובי כך רבין הלא חף חס חכריו ע"ה ב"ק דלא
 לשמעובי כי לא יסניחו חלף ואת אשעם שבקי לך טחף חס הם
 יסכריו ע"ה הרוב שאת חוטא ואין לך תכירין ויתירו שחין קרע"ה
 וזו כתיב לעשות כרונמו וע"ה שבקי לך וק"ל ופי' כל לישב הא

דאיתא בהזבח דרשרבא מאי דכריב ובצלעי
 שמתו נאספו קרעו ולא דמו אמ' רוד לפני הק"ה
 רב' שעגלו ויריע לפניך שאם היו מקרעין את
 בשדילא הי' דמי שורת לארץ ולא עוד אלא
 אפילו בשעה שהם עוסקי בנגעיה ואהלות אומרי'
 לי רוד הבא על א"א מיתתו במה ואני אומר להם
 מיתתו בחנק ויש לו ע"ה אבל המלכין פני חבירו
 ברבים אין לו חפ"ה ואף כאן קשה ליה דווקא בנגעים
 כשם עוסקים באי' ויחיד לך ופי' לישב ע"ה דאיתא בפי' ש
 פ' יתרו שפי' שם למה נקראת התורה שבוי' שנאמ'
 עלית למרום שבוי' שבו ופוא טעם ה"ה מדכתיב אחרי
 רבים להטות ואף שלפעמים ישמע דין אלויתו עתת דעות
 רבים ואף שיא' ב"ק חן משגיחין ופוא שבת פתורש חף עדין יש
 לומר פוא דווקא למעט יש בה כח למידי חכמים לעשות כרונם
 אבל עכ"ה ששים יתקיים לאויתיה ומביא שם ראי' המרב'
 בר נחמני שהיה ויכוח בין ה'ובין מתיבתא דרקייע
 והביאו רבה בר נחמני שהו מתחתינו והוא יכריע
 ולזה הרה אף המלאכי' בשעת נתנית הרגורה
 לארץ והויכוח שהיה בין ה'ובין מתיבתא הויה
 בנגעים בשער לבן בהרת ובמעשה של עכנאי
 הבאתו כבר כתיב שם דר' נתן אשכח לאיליהו
 א"ל מאי עביד הק"ה בה האי שעתא א"ל חייך ואמ'
 בצחוני בני בצחוני בני חף כלן יש לוקדק למאי
 טעמא אבי' אבי' חייך ס'ה ואמר' וא' ופי' ל' סתם קהיר נחמוני
 כתיב אלא ש"ה דלף חליטו נחמוני למס דאיתא בערבי
פסחים שלא כמידת הק"ה בה מידת בשר ודם מידת
ב' ד גוצחין אותו והוא עצב אבל הק"ה בה גוצחין
אותו והוא שמח

ביאור עמוד
 ס' זוהב אידי
 דוד רב' שט
 גלוי וידוע
 לפיך שאם
 ש' מקרעין
 כשדילא כי
 דמי שותת

ביאור נמו'
 כמעט תכור
 עכנאי דמנא
 ר"ב ל' ידו ופי'
 טהק"ה חייך
 נחמוני
 בני וכו'

ופי' א' אלויו חייך ופי' נחמוני בני שפוא שית כשם שנתחין אותו
 וכוה פוא נסתר פירונו של דוד שאל' כי פוכא דלא לימרו עכד
 נח למחרי' אדרכא יאשרו ויאשרו : חף עדין י' דווקא כדתי
 ששייכים לפעם כגון מכור דבי עכנאי חס פוא טיאל או טמור כוס
 י"ל דיכולין לנגחו ואף שלא להשגיח בב"ק אבל כדתי של מעלה
 כגון לחייב או לזכות א"ה חרם שכת ושפנו פוא למעלה וכאשר
 ידנו אותנו פשמים כן פוא ואף לוס כנתינו סק"ה לרוד על אוער
 דלא לשמעובי כי רבין וא"ל שבקי לך פירשנו ש"ה סק"ה לרוד מאי
 אפכת לך כשו חף דאשעבו כך אבל חמי שבקי לך חף שיש ראי'
 גדולה חנגע' חף למעלה טוסקין שדן כמו שיעלה ביוסוס
 ב"ד דלמטה ופעד גנדול פוא שרכס בר נחמוני שפי' וינוח בין
 סק"ה וכן מתיבתא דלוי ופי' ל' לרנס כד נחמוני שיריע ופי'
 טכור טכור וכו' ופי' חף ששים פולכין אחר ב"ד של טעה
 ועד כפי פוא מנמ' רובחיס פ' טבול יום ופי' למתיבי
 מרי' מי הפגידה משה זר הוא אחרן קרוב דוואלא

כבוד גדול עשה לה הק"ה ואמ' אנא כתנא אנא
 מסגירה אני חולטה ואני פושרה : ואי' ביפ"ת
 שדווקא כהן בעי והק"ה כהן הוא כדאי בסנהדרין
 אלהי' כהן הוא דכתי ויקחו לי תרומה וכו' והסגירה
 ע"ה השכינה הוה מכיון דהעם לא נסע וזה ספני
 עיכוב השכינה כדמפר ואול והא קמ"ל בתירוצא
 שכבוד השכינה שכן על אהלה והסגירה כמעשה
 הבחן ע"כ דברי היפ"ת ופי' דלוי חלו סק"ה פוא כן
 לא הוה יכול לראות חף את הנגע ונעטם פוא עשני שכבר
 כתבה פתורש לפעם וכתבי ע"ה הם יסיה כל רוב וכל נע וכן כתי'
 וראשו כסין ואי לא חף סק"ה כוא שכן חן לנשום עסק כדן
 נעעים : ויכל זס נשע חף לזכות או לחייב פארס סכל פוא
 כולך אחר ב"ד של מוטס וכוה ע"ה דאית' כנע' למעט עין תלוי חלף
 חפי כשעשע דס למטס נעשע דס למעלה שפוא ג"כ כשחייבים
 אופי' ככ"ד של עטס מחייבין אותו נס ככ"ד של מעלה ופי' חף
 דוד כסוכה כחדא כוס דקאחד דלא לשמעובי רבין פסוה יודע
 כפוא שסס קש' ככרול ואף חן משגיחין בב"ק ופי' דלא למעטו כי
 שאתם פתעס חיוס פעולה טובה דלא למעטו כי שלא יבואו לדי
 פילגולי' לדרוש בחטאתי וכו' ופי' חף ופי' חף ופי' חף
 ונאספו קרעו ולא דמו אומר רוד לפני הק"ה
 רב' שעגלו ויריע לפניך שאם היו קרעין את
 בשרי לא הי' דמי שורת לארץ ולא עוד אלא אפי'
 בשעת שהם עוסקין בנגעים ואהלות אומרי'
 רוד הבא על א"א מה מיתתו חנה לומר דאילו
 בלא נגעים לא היו אומרים לי ולא כלום חפי שסס יודעים
 סק"ה כס חל לו ואין כדכריכס כלום ואף דעבי' אחרי רבים
 לכוטות ואין משגיחין חף בב"ק י"ל סוכה דווקא כדתי חיוס ותידי
 או תומחם ונדרש לכל לענין נפשו של חרם או זכותו ככל פוא
 כמי שנסק ענין חן ששים וסס חן משגיחין כסקס למעטו לוס
 סוא ח' כסס עוסקין בנגעים ואהלות שפוא כפי לעונשו או
 לזכותו שפוא לטכרו או לטעמו ופי' חף חן בודס ב"ה פולכין
 אחר ב"ד של מוטס וכפעש דרכס כר נחמוני שסיס סוכו כן
 סק"ה וכן מתיבתא ואף על סק"ה כביכול לא כסכיו וכעש'
 דמריס וכו' סוכו חף כס כן פוא חף לו עסק כס חף לראות
 את סנגע וא"ל חף חתה חף סק"ה כסכ' חותך חן כוס כל'
 כ"ה שאננו עוסי' חותך דס למטס ואף סק"ה יסכים חתנו ואף
 שאנו מנחי' אותו פוא שפוא כסכ' חף ח' ח' ח' ח' ח' ח' ח'
 וא' נחמוני בני וא"ל חתה חף ח' ח' ח' ח' ח' ח' ח'
 כיון שאנו עתיבין אותך ומוד גדולס פוא חף פתיך סלך פוא
 חינו כלום שאת חתה כתי' ח' ח' ח' ח' ח' ח' ח'
 מוכח שהוא שפוא וסכן א' ח' ח' ח' ח' ח' ח' ח'
 דוד חילו פוי קודשין חת כפרי' ח' ח' ח' ח' ח' ח' ח'
 לכן שפוא ח' ח' ח' ח' ח' ח' ח' ח' ח' ח' ח' ח' ח'
 ופי' חס לא חפרו לו כ"ה שיתמו כשפ וסיה לו לומר כתקן ופי'
 לא חלף סדוד לוס נכיון סכרי כר סקדמו חף נבי' שלמס
 שרזו למכותו בסוד חותן חלכיס חין לכס ע"ה ורדה דעות
 דיוקמי של חבו ונשעטס ח' ח' ח' ח' ח' ח' ח'
 שפיר כטלחכו וכו' למטה זכות ולא שגיחו עד שיא' ב"ק כעס
 שגי' ואשרס פשעך תשלמה ח' ח' ח' ח' ח' ח' ח'
 שבירכס שלם תשלמו עונשי' ופתן סכרין ואף סמסק דין כירכס
 פוא וסלכס כמותכס עכ"ה כתי' ליתן ע"ה למי שארס'
והוא ע"פ דחזונוי אה אשר אהרן בני שאין לו אני
אתן לו מתנות חיים

וזל"א חף דוד ככא על ח"ה מיתתו כחכן ופי' לו חפ"ה רנה לומר
 עכ"ה חפ"ה חן לנס למנוע אותי אבל סלכין פני חבירו חן
 לו חפ"ה שפוי חתס רק לכיטי נתנוכס ואין לנס חפ"ה דוק
 כי כיון פוא : ועדין לפי דרש זס
 לא שתוקטא שפיר פוא דאחר אפילו כסקן עוסקין בנגעים ועאי
 אפילו פוא ופי' דרש דלעיל פוא דוקא כסקן עוסקין בנגעים
 סס חאיס ואופירס דאילו בלא נגעים חפסר לומר דווקא כדתיס
 ששייכים למטס לענין חיוס וספיר או ספירס וטומאה חלל לא
 כדתי'

ועיין בליקוי'
 שלי שבארתי
 פיטב סא
 דלא קאמר
 על שטס
 ואידין סלל
 קרובים סס
 יעו' סס

ביאור
 דוד וכו'
 חפס רב
 ופי' ח' ח'
 ל' ע"ה ח'
 סן כולה

מסכת אוהל יעקב סנהדרין סא

פדיוני השבי' לפעלה לענין וכות ועונש אך מוכח נגעי' הס בבי' וז"ל מאי אפילו : וז"ל ע"ג דאי' במדרש רבה פ' מצורע מהכין נתחייבו ישראל בזכות ומצורעין רבה בר הונא א' ע"י שהיו מליצין אחר גדוליהן וכו' וכו' שח' אפילו כשם עוק' כנגעי' רוב לומר אפילו כשם עוק' כנגעי' יודעים על מה נגעי' כאין דין הוא שלא יק' תליין ואלע"כ הס כאין וחמורין שהם מליצין עליו ואף אין תפיראין מהשנים סבא תחזתי וק"ל ולפ' אמר רוד איכר דהי' קורעין את בשרי לא הי' דמי שותת

רונה לומר שהרי ימח זה אף תירוצו הוא כסתרי שהוא הי' אומר כי היכא דלא לימוד עבדא נכח לחארי' והכי כאן עובד הוא שמתחלה נתן פתורא לטעם שהי' פנימות בדינו ואף שהיה שמת כהה שמתחין אותו שפירי כן אומר אפילו חייך ואמר נחמתי בני שע"כ קדדי לומר חייך לומר שהוא שח' וז"ל לאו עסק יבולין לנכח אותך דרין שלי אלא אף שהעירין שלי הוא כסתרי ואפשר שאף את לא שתחול לי וע"כ אפילו היו קורעין את בשרי לא הי' דמי שותת וק"ל :

וזהו שא"ל דוד אחר כל הבקשות שא' שגויאורת מי יבין א' ל' הקם מדי שבקי לך וא' מנסתרות נקני וא"ל שבקי לך גם מודי חשוק עבדך וא"ל שבקי לך ואחר כל אה שוב א' דלא לשותעו בי ומאיוזה פחד הוא אמר זאת וז"ל שאף הוא הי' יודע שרוב הס יכולין לנכח

ואמר מה בכך אף אף אחרת שבקי לך מ"ע הס יחייבו אותו וסנחזן הוא כירס וא"ל הק"כ שהי' לך רונה לומר אף שהנחין הוא כירס בנזק דרין אכל' אפי' יכול ליתן אף שתבות חייס למי שהי' ומה בכך אף שחם ישתעו : ול"א שוב אל יכתוב סורחני רונה לומר שכיון שאת יעשה זאת בעל כרחם שאת מחול לי אכל בנזק דרין פס עננחין אותך וא"ל טוב הוא שלא יכתוב סורחני כלל וישכח נזק הפעם ואלו לא יבואו איך לאסו ננחין בעולם וטוב הוא לך משיכתוב וננחין אותך ודוד אול' לסיט' שהוא סבר שאין הק"כ שמת כהה שמתחין אותו אכל' ליתן דה"ל דק"כ מה שמת כהה שמתחין אותו אין זה טעם כלל שלא יכתוב אדרבא כי הוא רונה כהה שמתחין ואז יודעו שמתחין וננחין אותו ופי' שמתחין ואף דוד סקס שלא יכתוב הוא פי' רונה לכבר סתקין כהה אס הוא שמת כהה שמתחין אותו ואלו אין לו סוס תירץ וע"כ הוא כותב ואם אמת הוא אמת שאין הוא שמת ואלו לא יכתוב ותירוצו הוא תירץ כהה וז"ל הק"כ שאי אפשר הוא שלא לכותבו וזה עוד וכו' כל הפרשה בזה עכ"ל וא"כ טעם אחר הוא הכרח לכתוב כל הפרשה וז"ל דוד נקני עטשע דה"ל כיון שאף מוכרח לכתוב עטשע אחר אכל' רבנן דבתי הכאי' בדורתי' פס לא ידעו זה עטשע ופס יאמר עטשעם הוא שמת שמת כהה שמתחין אותו וסנחזן התיירן שלי ויהי' כי חטא של ב"ש שהוא פשע דה"ל וע"כ א' ונקתי עטשע דה"ל אף שפירין אפי' תירץ לרדק כהה שח' ונקתי מפשע רב מחול לי על אותו עין כוללה

וזה כאן לרדק כהה דקא' מחול לי על אותו עין כולה וכו' מחלין עונת לחזקין עד דהונדך לומר מחול לי על אותו עין כולה וז"ל ליסב כאסון זה שדוד הילידע שהוא חטא כשתי' כה"ש וסי'ת ומני ספיר' וז"ל פס שמתחין וא"ל ועל כהה כהה ר"ע

בראי' בחגיגה כי מטי' ר"ע להאי קרא בכי והי' כי תמצאן אותו רעות רבות וצרות אמר עבד שרבו ממציא לו רעות רבות כלום תקנה יש לו מאי רעו' רבות וצרות א' רב רעות שנעשיות צרות זו לזו כהה זיבורא ועקרבא ואף כאן דאיתי פירושי' דמי' כה' מרש"י שטיה וכעמסתה נרתי נס כהה ונ' שתי נשים יחד ור"ת פירש רפואת נשיכות זו קשה לזו כדאמרינן קירי' לעקרבא וחמימא לזיבורא : ומדרש"א פירש כהה שהן עוברי' על אנוכי ולא יהי' לך שאנוכי הוא מצות עשת מדת החסד מדר' מים ומצו' לא יהי' לך לא תעשה מצד הדין ואש' וכו' וזו זיבורא ועקרבא יעוין שום ואכני יעקב איש פס כ"ל כהה שזהו צרות רעות רבות פיינו כהה חוטא וק"כ

ממזי' לו עוד חטא אחר כאסון שכל כל א' מפין יש לו תירץ אך שמי פתירונן הס סופירין וז"ל וזהו חטא זיבורא ועקרבא ועל זה ככה ר"ע וא' כלום יש לו תקנה עבד שרבו שמי' לו ר"ל שפי' פתי' לו סק"כ דוקא כאסון זה כדי שלא יהי' לו סוס תירץ וז"ל ואפשר שזהו שדוד א' מחול לי על אותו עין כולה שפירי אף הוא הי' כאסון עקרבא וכדפירי' אותו חוסי באמת מ"ט כהה יפי' שפירשתי לעיל שבו הוא סתר תירוצו שפי' על כ"ס שהוא א' אז בעינא פנה כייפינא לזירי' וזהו א"ל א"כ מ"ט נסכו' יפי' שלא התיירס הפירס כ"ל נגד יכ"ר וע"כ אחר דוד מחול לי על אותו עין כולה י"ל דאפילו על כל חד מנסון אית לי תירץ רק על כולה יחד אין לי תירץ וע"כ מחול לי על אותו עין כולה שדוד בדבריו שאין בו כ"ס עון א' וע"כ אחר אותו עין כלסון יחד וטוב א' כולה לרמוז ששניהם יחד שהוא כולה אין הוא כ"ל א' ואותו מחול לי אך שפירין קשה כאסון יחד שטעם כהה כה שמתחול לו על אותו עין כולה כיון שפירונן סופירין וא"ל ומ"כ אין לו תירץ על א' מפין ומחוס טעם יתחול לו סק"כ וז"ל שאף כאן הוא טעם כאסון לימוד וסבר שאף שאין לו סוס תירץ ק"כ יתחול לו וע"כ א"ל סק"כ ככה עתיד שלמס כהה לומר כהה חמורין וזכ"ל יש דקדק בזה דקא' ככה עתיד שלמס לומר אס הוא ככה אינו עתיד ופי' לו לומר שאת שלמס כהה לומר ופשיטא שרדך ביאור כהה דתלם כהה הוא א' שה' א"ל לא יקס ושמלו למי שמהלך על גבי נחלים ועם לו לק"כ כהה למשלי' שלמס והלא תקרא עלה הוא כהה לא יקס וכו' א"ל דאפילו מן פתורה לא הי' יכול לשכחו כ"ל משלמס וזהו

ע"פ דא' ביומא פ' יום הכפורי' תנא ר' א' אי אפשר לומר ונקח שכבר נא' לא ינקח ואי אפשר לומר לא ינקח שכבר נא' ינקח הא כיצד מנקה הוא לשבי' ואינו מנקה לשאינו שבי' ע"כ בגמ'

ופי' רש"י אי אפשר לומר ונקח שכבר נא' לא ינקח דנבי שדדי כתי' : והקשה סס הר"ק וז"ל ותיחא דאפילו לא פנה כתי' כדדי הי' מנחישין וא"ל ופנה דריבין לדרוש כן ונקס לשבי' ואינו מנקה לשאינו שבי' ותירץ וז"ל ואפשר שר"י דקדק סס שח' אי אפשר לומר ונקס שכבר א' לא ינקח שהרי כשה' ונקס עדין לא נא' לא ינקח עד א"כ לז"א רש"י דנקס ולא ינקח נבי כדדי כתי' וכיון דנבי שדדי כתי' יבדק לומר ככה נא' לא ינקח ע"כ כתי' ולי עדין לבי מהסס אף דכתיבי נבי כדדי לא הי' לו לומר לשון ככה על עתיד ואיפכא כהה ליש לשייור אי אפשר לומר לא ינקח שכבר נא' ינקח ; וז"ל ליסב כדדי רש"י כאסון זה ש"פ דאיתא כהה עת

הדינין דקף ל' ש' תנו רבנן שבועת הדינין אף ראי' בלשונה נאמרה אומרו' לו הוי יודע שבשענה שא' הק"כ לא תשא נודעו כל העולם כולה שבכל העבירות שבתורה נא' שחן ונקח וכאן נא' לא ינקח : ובאותן דף אמר מר כל העבירות נא' בהן ונקח הא כל העבירות שבתורה נמי נא' בהן לא ינקח ההיא מבעי לברתני' ר' א' אומר אי אפשר לומר ינקח שכבר נא' לא ינקח אי אפשר לומר לא ינקח שכבר נא' ינקח אלא מנקה הוא לשבים וכו' :

ולפ"י כ"ל דסבי פירושו כרש"י שפירס דנבי כדדי כתי' למי שלרש"י קשה שלא יש לחלק ולומר הא דכתיב לא ינקח י"ל שהוא קא' אלאו דלא תשא שהוא חסוד ושדדי כל העולם כולו מודעו כהה שח' לא תשא וזה דכתיב ינקח איירי שח' שנות ולעולם אף כלא תשוכס ופשיטא שקה קושיה הר"ק אף הוא א' אי אפשר לומר ונקס שכבר א' לא ינקח וכלל לא ינקח אחרי כן כתיב ואיך הוא אומר על פעתיד ככה : אף שקושי' זו יש לתקן הא דקא' ככה אלא ינקח י"ל שהוא קא' אלא ינקח דכתיב כהה פקודות כה' יתנו

דשם כתיב ל' ינקח את אשר ישא שמו לשון

באור ת"ש
ק"כ כה לוד
ככה עתיד
שלמס כה
לומר כהכאתו
וכו'

עין בליקוש
י' שחארת
טב סח
א קאמר
ל פסה
ודין סלח
דוכים סס
גוי' סס

ביאור ת"ש
דוד ונקתי
שטעם רב וכו'
וא"ל שח' מחול
לי על אותו
עין כולה וכו'

מסכת אהרן יעקב סנהדרין סב

בנין ב"ס מוכח הוא שאף שלמה לא חטא ולא כלום שהיה כשקצו
 למנותו שאין לו ח"ס יצא ב"ק ואמר חיי אש מקור בתלמידי
 לפני הלב יתיב להיות מעולם שבילכי וא"כ ששלמה לא חטא
 ואמר לא כענה ב"א בזכות דוד אביו פשיטא הוא שאף דוד לא
 חטא וא"כ למה הוא מת ח"ל יש מיתב בל"א חטא וא"כ כיון שזה
 הוא מוכח דמי מיתב בל"א חטא אז כמי מוכח דמי יסדוק בל"א עון
 וע"כ כה"ק אינו מודיע כי בלתי חטא הוא חבל בחיי שלמה כה"ק
 אודיע ודוק ו
 עני שגויא דוד כשלי קדירה ונ"ל שהוא ל"ש נספכו שפסכו מסכר
 הראשונה שהוא מתקלי עם דוד בזה שהוא הי' חומר כי ה"כח דל"א
 לומר עבדא נכח להאר' וק"כ"ה הוא אהב הנינוח אבל הם
 אומר' שהוא טמא במה שמנחין אותו וזהו עיקר הנינוח שהי' בין
 דוד ובין שונאיו וזהו שפי' שלמה מתפלל ב"ד רכנות ולא כענה עד
 שא' וכר' להפדי דוד עבדי ומוכח מוכח דמי מיתב בל"א חטא
 כדלעיל וכן יסדוק בל"א עון אך שפדון יש פתירה לזה דאפשר לומר
 שאף שלמה לא חטא ודוד חטא עכ"ל אפשר לומר דבזכותו לא
 יענה וזכותו דוד אביו כענה וא"כ דוד חטא ואין כאן שום אה
 לטובה אך אם כן או ימי' מוכח שאין הק"כ טמא במה
 שמנחין וא"כ יש תירץ לדוד כי היכי לא לומר : והוא באופן
 זה ע"ש שכתבתי לעיל דחיי' כערכי טמאים

למנצח מוזמר ומורו למי שמנצחין אותו והוא שמח
 שנו' ואמר ה' להשמור לו לי משה בחירו ובילקוט
 תהלי איתא למנצח מוזמר ומורו למי שהניצח
 שלו שנא' לך ה' הגרולה והגבורה וכו' ורנצח
 שהניצח הוא שלו ונ"ל במאי קפלטו ונ"ל דכסה פלגי ע"ס
 דאי' בברכות כל התולה בזכות עצמו תולין לו בזכו'
 אחר' מנ"ל מחוקי' דתלה בזכות עצמו שא' אשר
 התחלתי לפניך באמת וביושר ובתיב אעשרה
 למעני ולמען דוד עבדי ולגבי משה דכתי' זכר נא
 לאברהם וליצחק וליעקב שתלה בזכו' אחר' תלו לו
 בזכות עצמו שנא' לולי משה בחירו :

ולכ"ל דכסה פלגי דמחוקי' ד"ל דלמין מהאי קרא לולא משה
 בחירו שכל העולם בזכות אחרים תולין לו בזכות עצמו וא"כ אין לו
 שום לימוד סק"כ"ה שיהי' כזה שזכרון' אותו וא"כ המסתבר הוא
 לומר שהוא אהב קנינוח וקרא עשינו שאל' לך ה' הגדולה וכו'
 והנ"ל וכן אישכא חזן דיליף מהאי קרא לולא משה בחירו סק"כ"ה
 טמא במה שמנחין אותו וא"כ אין לו שום לימוד על זה שכל התולה
 בזכות אחר' תולין לו בזכות עצמו : וזהו שא' כאן
 באותו ענין נספכו פני שונאי דוד כשלי קדירה מפני שראו שכל
 ד"ר רכנות שא' שלמה ולא כענה כיון שא' זכרה לחסדי דוד עבדך
 עיר כענה ואז במו"ל לא הי' להם שום פתחון פה בעולם נגד דוד
 שאם לא מוכותו של דוד הוא גדול משלמה והלא חף שלמה לא חטא
 כדאי' כנ"ל כל האומר שלמה חטא אינו חלף עושה ואף דכתיב לא
 הי' לכו שלם עם ה' אלתי' ללכב דוד אביו עם כל זה מתחיל לא
 חטא : ואפשר שפסוק זה גאי' על שם שהודיע הוה שהרי
 שלמה שכנה ב"ס וזכות גדול כזה שנלגין ע"י וכאי' עד שכתב זה
 כתיבו הק"כ"ה מזה שרנו למנותו בתוך החלבי' שאין לו ח"ס ויכא
 ב"ק וא' חיות אש מקור בתלמידי לפני הלב יתיב ועם כל זה
 לא כענה עד שא' זכרה לחסדי דוד עבדך עיר כענה ש"ס שלמה הי'
 לכו ללכב דוד אביו וא"כ ל"ס הוא שדוד לא חטא וא"כ זהו האות
 לטובה לדוד מוכח כיון ב"ס שלמה לא כענה ואף שהנ"ל לא חטא
 ולא כלום ומכח בנין ב"ס הוא מוכח שכנה על ידו שהוא לא
 חטא וא"כ לא כענה וכשאיכור חסדי דוד אביו מיד הוא כענה
 וא"כ הוא טוב משלמה ופשיטא הוא שדוד לא חטא דא"כ הא"כ הא"כ
 הוא טוב משלמה וא"כ כיון שהוא מוכח מזה שדוד לא חטא ח"כ
 אין לך אות גדול מזה שגויא דוד עבד רכרו עליו שהוא חטא אך
 שפדון יש טענה גדולה לחזקי' דוד לומר לפולס יש לומר שדוד
 חטא ושלמה לא חטא ולא כלום וכדמוכח מוכח בנין ב"ס שכנה
 על ידו והוא שלמה לא כענה עד שא' זכרה לחסדי דוד י"ל משום
 שכל התולה בזכות עצמו תולין לו בזכות אחר' ומכ"ל ממשה
 שחזר לולא משה בחירו עמי שהוא עשה בזכות אחרים תלו לו

בזכות עצמו ולגבי חוקי' שום אישכא שתלך בזכות עצמו תלו
 לו בזכות אחר' וא"כ ואפשר לומר שדוד חטא אך אם כן הוא סה"כ
 כלמוד מהאי קרא לולא משה בחירו שכל העולם וכו' וא"כ אין
 שום לימוד לומר סק"כ"ה שיהי' כזה שמנחין אותו וא"כ האמת
 הוא כנ"ל שהוא אהב הנינוח וכפאי קרא שאל' לך ה' הגדולה
 והנ"ל וא"כ יש תירץ לדוד כי ה"כח דל"א חטא לומר שפדי הוא
 אהב כנינוח ואין לך אות גדול מזה שום פידוק לדוד וזהו
 שא' באותה ענין נספכו פני שונאי דוד כשלי קדירה פליגו
 במ"ל שאין להם שום ס"פ נגד דוד ודוק כי נכון הוא כע"ס :

וכאזן אחר ב"ל לישב הא דא' דוד עשה עמי אות לטובה וזכ
 טפסי' לו ק"כ"ה ואנכ נס משב הנוסח
בילקוט הוא זה שאו שערים ראשיכם ויבוא
מלך הכבוד באותו ענין בקשו שערים לירד
ולרוץ על ראש שלמה ולרוץ גר' גר'תו שהיו
סבורים שמא על עצמו דרו אומר כן א"ל מי
הוא זה מלך הכבוד א"ל ה' מלך הכבוד ה' צבאות
הוא מלך הכבוד וכו' כיון שהזכיר חסדי דוד אביו
מיד נענה אומר להם הק"כ"ה אתם הלקתם כבוד
לי חייכם כשאני אחריב את בירתי אין כל אומה
ולשון שולט בכס כל כלי ב' ר' ה'גלו לבבל שנא'
מכל כלי בית ה' הביא נבוכד נצר לבבל אכל
השערים נגזו במקומן שנאמר טבעו בארץ
שעירה וכו' ע"כ

ואף כאן לדרקן כוס שא' באותו ענין בקשו שערים לירד
 ולרוץ על ראש נגלתו של שלמה סה"כ סבורי' שיהי' על עמנו
 הוא חומר כן ועם הי' קשה לשפדים ויקי כן שעל עמנו הוא
 חומר כן וכי אינו כדאי הוא שלמה לומר עליו שהוא מלך הכבוד
 ועוד קשה כזה סק"כ"ה לשפדים אתם חלקם כבוד לי
 ואף אי כשחריב את ביתי אין כל אומה ולשון הי' שולט
 בכס וכאן קשו' חורבן חזן דבר שמי' ועו' מה ח'לקית כבוד
 להק"כ"ה פיה כוס שלח הניחו כארון ליכנס וחדרם זהו נגד
 כבודו שלח הניחו הארון עם דכרו ליכנס : ונ"ל לישב ע"ס

דאיתא בפסיקתא וימלא כבודי בכל הארץ ואית
שני פירושי' על דאי קרא פי' הא' הוא מכאן
שנגזרה גזירה על ישראל שיהיו משועבדים בין
האומות שנאמר וימלא כבודי בכל הארץ אילו
ישראל שנקראים כבודו של הק"כ"ה שנא' כל
הנקרא בשמי ולכבודם צר' אתיו אף יצאתי ובה
שיהיו גולים בכל האומות זהו וימלא כבודי בכל
הארץ ופי' השני דרו וימלא כבודי בכל הארץ
שיהיו ישראל חוטאין לפני ואני מוחל להם
וזהו שימלא כבודי בכל הארץ שיאמרו האומות
אשרי העם שלו ככה אשרי העם שה' אלהיו .
ואירא במדרש ילקוט תהלי' ד"א מי הוא זה
מלך הכבוד שחולק כבוד ליריאו כיצד מלך
בשר ודם אין יושבין על כסאו והקדוש ברוך
הוא הושיב את שלמה על כסאו וכו'
נמצא שיש כאן שני פירושי' על שהקדוש
ברוך הוא בעצמו הוא נקרא מלך הכבוד
והוא החולק כבוד ליריאו א"ל שיהיו
נקרא מלך הכבוד שישאל חם נקראים
כבוד והקדוש ברוך הוא הוא נקרא מלך
הכבוד שיהיה מלך

ביאור הילקוט
 בקשו שערים
 לירד מלך
 נגלתו של
 שלמה

ביאור בפסיקתא
 הכ"ל ת"ס
 סב"ס לשפדים
 אתם חלקתם
 לי כבוד
 כשחריב את
 ביתי אין
 חוטאין מוחל
 ככסא' חורב'
 פאי כני הכא

ביאור מה
 שהשיב הק"כ
 לדוד בחיי
 אינו מודיע
 בחיי שלמה
 כה"ק חיי מודיע

ביאור ת"ס
 באותו ענין
 נספכו פני
 שונאי דוד
 כשלי קדירה
 דקשי מאי
 נספכו דקא'

מסכת אוהר יעקב סנהדרין

של ישראל הנקראי כבוד וע"כ הק' בה מלך הכבוד שדוא מלכם של ישראל

וכיח הסלנות של הכבוד דלפניו כפירוש דהוי קרא של ויחל כבודי בכל הדרך דהוי דל' ויחל כבודי בכל הדרך הוא פירוש שזכאן בגדה שישאל יסו בין האומות וז"ל ישראל הם נקראים כבוד ואז גם בהוי קרא דכתיב מלך הכבוד הוא פירוש שהוא מלך של ישראל שנקראי כבוד : ולתאן דל' ויחל כבודי ישראל הוא אומר שהוא חולק בכבודו לבי"ד : וע"כ חזי כדן להקד' ויה מבצעי טוב טעם כלום הטעמי שלי למה לא הי אפשר לרוד לכבוד ה"ה והוא ע"פ דל' חלק ויטבי כבוד וילידי הרשע וכו' עד שא' לו הק"ה לרוד עד מתי יהי עון זה טען כדרך ע"י ויעד אשר דוד רכש"ע מושב שא' יסודי ביד אויב ואל יבלע זרעי ע"כ :

ואירא בברכות פ"ק כתי' לעונותי וכתוב לכלותי מתחלה לעונותי ולבסוף לכלותי ופירושו הו"א שמתחלה נבנה הבית שלא לענות ישראל תחת יד האומות ואח"כ כשהטאו גרסינו והגינה מבליון כונא ש"ה הוא נכנס שלא לענות ישראל תחת יד האומות וכן הוא גם כתי' כל הקובע מקום לתפלתו אויבו מולין תחתיו והוא כלתו מבנין ב"ה שהוא ה' קביעת מקום לתפלתו והוא גם שלא לענות תחת יד האויב : ועתה תבין מעתה למה כתי' אשטר הי' לרוד לכבוד ב"ה שהרי ק"ה נתן הכריה ביד דוד או שצטננו ביד אויב או שזבלה זרעו והוא כתי' לו שישקור ביד אויב וז"ל איך הי' לו לכבוד ב"ה שהוא נכנס ע"י' שלא לענות תחת יד האויב והוא בידר לו שפול ביד אויב וע"כ אי אפשר הוא שזוהי יבנה כ"א שלמה בנו וק"ל :

ומילא נשע מזה שבוין שחזרו כ"ה הוא נכנס שלא לענות תחת יד האומות וז"ל חזי ויחל כבודי בכל הדרך דהוי אשטר לומר כחאן דל' ויחל כבודי שישאל הם נקראי כבוד וזהו שיהי' ישראל משורין בין האומות והו כבודו שהרי בין שכתב ב"ה ע"י' שלא לענות בין האומות וז"ל איך הוא כבודו אל' שאין ישראל נקראין כבוד כ"א הק"ה הוא נקרא כבוד וע"כ הוא קרא מלך הכבוד שזולק מוכבודו לבי"ד ויהי ויחל כבודו חלף מוחל עבותותין של ישראל : וזהו תבין למה דנו השערי' לרוד ע"י' רחש שלמה שרצו להחיותו לפי שהשערי' שחשבו שהוא אחר והטאו פתתי עולם ויבוא מלך הכבוד וסברו השערי' שהוא על ענין אומר כן שהוא מלך הכבוד ולמה הוא קורא ענין מלך הכבוד אל' ל' שהוא ס"ל כחאן דל' שישאל נקראין כבוד וז"ל לפי' חזי ויחל כבודי בכל הדרך חלף ישראל והיו תגלות משורין בין האומות וזהו כבודו והו אי אפשר להיות כל זמן שה"ה בבנינו שהרי הוא נכנס ע"י' שלא לענות בין אחרי שחברם ואז יבולין האומות לענותו וע"כ כשהשערי' שחשבו שהוא קורא לענות מלך הכבוד לפי דעתם ואז הוכרח הוא לומר ש"ה יחריב וזה לא נחלף להם כי הם רוצין בקיומן וע"כ הם רצו להחיותו ואחריו לו מי הוא זה מלך הכבוד ח"ל' ה' נבאות מלך הכבוד סלה וזכרן ביאור מה השיב לכן בזה ולמה לא רצו עוד להחיותו לכבודו כיון שאמר ש"ה הוא מלך הכבוד ולא על ענינו אחר כן וזה הי' להם עוד על שלמה ושטיטא על שלמה קשה שהדרך כלשון וז"ל נבאות הוא מלך הכבוד סלה ולתאי כ"י ח"ה נבאות גם יביות סלה הוא כמיותר וז"ל ע"פ הקדמה ח' המפורשות דיש חילק שאילו הי' נכנס ע"י' הק"ה הי' קיים לעולם אבל אחרי שהוא נכנס ע"י' בור' עוכר כך הכנין הוא עוכר ונחריב וע' איתא במדרש

ד"א מי הוא זה מלך הכבוד שהולק כבוד ליריאיא ה' צבאות כיצר מלך בור' אין יושבין ערל כסאו והק' בה הושיב שלמה על כסאו שנא' וישב שלמה על כסא ה' מלך בור' אין רוכבין על סוסו וכו' מלך בור' אין קוראין בשמו כמו קיסר אגוסטוס בסליאוס ואם נקרא אדם כאחד מהם אין לו חיים אבל הק' בה אינו כן הוא נקרא אלהי' ולמשנה נמי

פחילוק אם ק"ה כבוד או סלות כבוד קאי על ישראל עלי פס' דס"ו קרא ויחל כבודי את כל הדרך עין ע"י

קרא אותו אלהי' שנא' ראה נתתיך אלהי' לפרע' וכו' יענין סס וז"ל נשעע מוכ שז"ל נקרא ה' מלך הכבוד שהוא חילק סכודו לכבוד' וזהו כחודק ע"ד דל' שאין זה פירושו של ויחל כבודי שישאל נקראין כבודו והם יהיו משורין בין האומות חלף הק"ה הוא נקרא כבוד וכיון שאין ישראל נקראין ליות בין האומות אז גם אין כנין ב"ה נקרא לחבר וזהו כלל מ' נבאות כדלעיל וז"ל לפרש שהוא כלל מ' נבאות שדורו הוא נבאחי אות שהוא ע"פ רק הכסא יגדל מלך רק שהוא יבי' אות נבאחי שדענו הכל שקדושתו הוא למעלה אבל מה שקורין איזו כדל' בשמו או שהו' לנכס לבסודו ורוכס על יסודו לא חשבת לו' ולא כלום וזהו תבין חכמת שלמה שא' מלות יתרות שא' ה' נבאות והוא כמיותר דל' חזי כ"ו אשר שהו' נבאות ונס' ח' הוא מלך הכבוד סלה ר"ל שהוא מלך עולם למחי' כ"ו הוא כחן להזכיר זה שהוא מלך עולם :

חלף ל' לפי ששלמה רחם שלא רצו השערי' להחיותו ליתכנס הדרך ואחריו לו מי זה הוא מלך הכבוד שהם סברו שמה על ענינו הוא אחר כן וזהו ככך שאף חס הוא אומר על ענינו חלף ח"ה הוא מוכח שחברם ב"ה כדלעיל וע"כ לא נחלף לכו' אך שזל' הי' ל'ום נזיה שאף חס לא הי' קורא ענינו מלך הכבוד לא הי' שום ה' ח' לומר שיהא ב"ה קיים ליתכנס וז"ל למה לא הניחו אותנו השערי' חלף שחשבו טעם אחר לא רצו השערי' להחיותו דל' שאף השערי' היו יודעים שהם יחריבו ואי אפשר להם להיות קיימי' אך למה חריב להם על שלמ' עד שאחריו לו מי הוא זה מלך הכבוד י"ל שזה הי' הדגון שלה' שמה שהוא קורא ענינו מלך הכבוד שזה הי' א' שמו של הק"ה שהוא נקרא מלך כבודו שהוא חולק ויכבודו לכבוד' ואשטר שהם סברו שזוהי כבוד' של הקורא עליו בטען המלך הוא חייב מיתם מוכ"ש מי שהוא קורא ענינו טעם של שני כדגול שהשטח שהוא חייב מיתם : וא"כ הי' שלמה מוטל בספק זה מה הי' החרון אף של השערי' אי עשום שזוכה להם נכחו זה שאני קורא אותי מלך הכבוד מוכח הוא שהם יחריבו או שפני שאני קורא אותי בשמו של הק"ה שלדעתם איזו רשאי להיות קורא בשמו ולח"ל' להם תיך שספק על מהי'ם וא' ה' נבאות שזכאן כלעוד שהוא חייב כבוד' שזיך בור' חס אחר הוא קורא ענינו בשמו הוא חייב מיתם והוא אינו כן וע"כ הוא נקרא נבאות שהוא אות נבאחי וזהו אות שלו שהוא אינו כבוד' וז"ל קניט עיבת חרף בור' ואת' ל' שהרין אף הוא זה שאני קורא עניני מלך הכבוד וז"ל מוכח כיון שהוא נכנס ע"י' קורא ענינו מלך הכבוד עוכר שחברם המקדש ולח"ל' הוא מלך הכבוד סלה רוצה לומר דחילו' הי' כדעתים שהוא לא יחריב לעולם הי' לו לכמותו ע"י' הק"ה בענינו שהוא מלך הכבוד סלה שהוא קיים לעולם ואז גם כן זה הכנין הי' עוכר וז"ל י"ה ככך שאני קורא אותי מלך הכבוד : ואש"כ לא רצו השערי' להחיותו לכבודו כי אפשר לא הי' להשערי' יחלף או שפני שהוא קורא ענינו שמו של הק"ה ואף ש"ה לא חשבת לו' מי' כ' ל' חלק כבוד להק"ה מעתה ואלא לקריות בשמו או שפני שזוכה להם בזה יום תורכס וקלל החדוה שלהם :

וע"כ ל' שלמה נכתווו בסיומו של מחמר זה בילקוט שאמר ומה נעטער שלמה על ידי שנתגאה וא' בנה בביתו בית זבול לך : וזהו פירושו ולמה נעטער שלמה רוצה לומר הלא השערי' הם סברו שהוא על ענינו אומר כן וז"ל אחרי שהוא ח' ה' נבאות הוא מלך הכבוד סלה וזהו הוא בילקוט פני ספיקות שהי' לו לתלות בו החרון אף של השערי' וכיון שתיך להם וא"כ למה נעטער עוד שלמה לו' על ידי שנתגאה וא' בנה בביתו בית זבול לך רוצה לומר חרף ע"י' שנתגאה לקריות ענינו מלך הכבוד וזהו שמו של הק"ה שהוא נקרא מלך הכבוד ע"ש שהוא חולק מכבודו ליריאיא וזהו שהוא אינו כבוד' וזהו לא חשבת לו' ע"כ איתא לא הי' לך להתגאות מעתה ושאיני נביא משה דהק"ה כה קרא אותנו בשמו שח' נתתך חלבים לפרעה' אבל איתא מעתה לא הי' לך לעשות כן וזהו שא' ע"י' שנתגאה שאף שאין אדם עון אבל נאזיב יס כחן וזכר ח' שא' גם ככה בביתו בית זבול לך וזהו שא' בנה בביתו בית זבול לך סודיע שהוא יחריב וקילקל החדוה וע"כ נעטער שלא רצו להחיותו להכנס החרון ודין כי נכון הוא בע"ה ולפ' זה"ה שא' הק' בה לשערי' אתם חלקתם כבוד ל' חייבים כשאני אחרים את ביתי אין כל אומה שורט

ביאור שחבר עשה אות לט ויראו ש ויכנס

פ"י סתהו בילקוט כעטער ע"י' שנתגאו וז"ל בנה בית זבול

